

ԼՈՒՅՍ

Մշակութային և հասարակական ամսագիր

لویس

LOUYS

Armenian Monthly

ISSN 1682-5446

Այս համարում

Հայերեն բաժին

- 1- Մայիսյան տոներ.....1
- 2- Իրանահայ Համայնք.....2
- 3- Հայաստան.....3
- 4- Արցախ.....6
- 5- Արեւմտյան Հայաստան.....7
- 6- Միջազգային.....15
- 7- Խոհեր.....20
- 8- Գծանկարչություն.....21
- 9- Հայերեն-պարսկերեն առաձանի.....21

Պարսկերեն բաժին

- 1- Լուրեր.....1-3

Շապիկի առաջին էջում՝ Մայիսյան

Վերջին էջում՝ Լույս է տեսել Էդ. Բաղդասարյանի նոր գրքերը

Համար 187, Մայիս 2014 թ.

No. 187, May 2014

ماهنامه لویس - شماره ۱۸۷ خرداد ماه ۱۳۹۳

ԼՈՒՅՍ

Մշակութային եւ հասարակական ամսագիր

Արտոնատեր եւ գլխավոր խմբագիր՝

Էդ. Բաղդասարյան

Փոստարկը 15875-9488 Թեհրան - Իրան

Էլեկտրոնային փոստ՝ louys_monthly@yahoo.com

Ինտերնետային հասցեն՝ www.louysonline.com

LOUYS

Armenian Cultural and Social Monthly

License-holder and Editor-in-Chief

Ed. Baghdasarian

www.Edic-Baghdasarian.com

POBox 15875-9488 Tehran – Iran

E-mail : louys_monthly@yahoo.com

Internet : www.louysonline.com

Թերթի Գինը՝ Հատավաճառ - 5000 ռիալ
Բաժանորդագրություն՝

Իրան՝ մեկ տարի՝ 60,000 ռիալ

Արտասահման՝ մեկ տարի՝ 50 ԱՄՆ դոլար

Հոդվածների հեղինակների կարծիքները կարող են
չհամընկնել խմբագրության տեսակետներին:
Արտատպության դեպքում հղումը «ԼՈՒՅՍ» - ին
պարտադիր է:

**«Ես ուզում եմ գլուխ խոնարհել
բոլոր նրանց առջև, ովքեր
չվախեցան Շուշի կոչվող
բարձրությունից, իրականացրին
անիրականանալիս». Կոմանդորս**

09 Մայիսի 2014

*Արցախի հերոս, ՀՀ մարտական խաչ 1-ին
աստիճանի շքանշանի ասպետ, գեներալ-մայոր
Արկաղի Տեր-Թադևոսյանի՝ Կոմանդորսի խոսքը՝
Շուշիի ազատագրման օրվա կապակցությամբ.*

«Շուշին բոլորիս հաղթանակն է
Շուշին Արցախի սիրտն է և այդ սրտին տիրանալու
համար մենք ազգովի ենք պայքարել: Եթե չլինեին
մեր թիկունքում սպասող մեր ընտանիքները,
ազգակիցներն ու հարազատները, դժվար թե մենք
որևէ էական հաղթանակ ունենայինք: 22 տարվա
հեռվից ես ուզում եմ գլուխ խոնարհել բոլոր նրանց
առջև, ովքեր հավատացին մեր հաղթանակին և
պայքարեցին, չվախեցան Շուշի կոչվող
բարձրությունից, իրականացրին անիրական-
անալին...

Նա, ով կտիրի Շուշիին, կտիրի նաև ողջ
Արցախին...և արդեն 22 տարի մենք պատվով
տանում ենք մեր հաղթանակը՝ չնայած
աղբիքաշանական ագրեսիային:

Շուշին հիմա շեն քաղաք է, ճիշտ է, շատ
փողոցներ դեռ քանդված են, կան ումբակոծության
հետքեր, կիսաքանդ շենքեր, բայց այստեղ նոր
սերունդ է մեծանում՝ հավատով և վստահ, որ
Արցախը երբեք չի լքի»:

Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918թ. - 1920թ.)

Էդ. Քաղաքատյան

Այն օրերին, երբ հայ ժողովուրդը թուրքական զավթիչների դեմ կյանքի ու մահվան կռիվներ էր մղում 1918թ. մայիսյան հերոսամարտերում, սուր հակասություններ էին առաջացել երկրամասի երեք հիմնական ազգություններից կազմված Անդրկովկասյան Դաշնային Հանրապետության իշխանության մարմիններում: Այդ իսկ պատճառով Անդրկովկասյան Դաշնության փլուզումը դարձավ անխուսափելի:

1918 թ. մայիսի 26-ին լուծարվեց Անդրկովկասյան սեյմը (պառլամենտը), եւ դրանով իսկ կազմալուծվեց Անդրկովկասյան Հանրապետությունը: Այդ նույն օրը Վրաստանը հռչակեց իր անկախությունը, հաջորդ օրը՝ Ադրբեջանը, իսկ մայիսի 28-ին Թիֆլիսում գործող Հայոց (կենտրոնական) Ազգային խորհուրդը որոշում կայացրեց հռչակել Հայաստանի անկախությունը: Ընդունված հայտարարագրում մասնա-փորձապես ասվում էր. «Անդրկովկասի քաղաքական ամբողջ-ջութան լուծարումով եւ Վրաստանի ու Ադրբեջանի անկախության հռչակումով ստեղծված նոր կացության հանդեպ՝ Հայոց Ազգային խորհուրդը իրեն հայտարարում է հայկական զավառների գերագույն եւ միակ իշխանություն»:

Ըստ հայ պատմաբան Զարեանդի՝ «Հայաստանի Հանրապետության դեմ առարկություն կա, որ այն «անոնց» էր՝ Իսկ այդ «անոնց» ունի երոկւ իմաստ՝ նախ այն, որ արեւելահայերն ենկերտել Հայաստանի Հանրապետությունը, ապա երկրորդն այն է, որ այն ՀՅԴ-ի ձեռնարկածն է... Սակայն Հայաստանի Հանրապետությունը հիմնվեց բովանդակ հայ ժողովրդի ճիգերով, նրա ստեղծման մեջ դեր կատարեց ո՛չ միայն արեւելահայությունը, այլեւ արեւմտահայ գաղթականությունը եւ աշխարհի չորս կողմերից երկիր փութացող կամավոր-րությունը: Հայոց ազատությունը կերտեցին Դաշնակցական պետերի՝ Արամի եւ Դրոյի հետ միասին ոչ-կուսակցական գորավարներ՝ Նազարբեկյանը, Միլիկյանը եւ Փիրումյանը: Ինչու հայ ժողովրդի միահամուռ ջանքերով ստեղծված հանրապետության հիմնադրի պատիվը տալ միայն արեւելահայության եւ միայն Դաշնակցությանը»:

Այսպիսով, եղեռն ապրած հայ ժողովուրդը, թշնամու մահաբեր սպառնալիքի պայմաններում, ուժ գտավ իր մեջ եւ վերականգնեց հայոց անկախ պետականությունը: Հայաստանի անկախության հռչակումը պատմական անհրաժեշտություն էր եւ ստեղծված պայմաններում միակ նախընտրելի ուղին: Հայաստանի անկախության համար հայ ժողովուրդը պարտական էր ազատագրական իր տեւական պայքարին, իսկ կոնկրետ պարագայում՝ Մարդարապատի, Բաշ Ապարանի, Դարաքիլիսայի հաղթական հերոսամարտերին: Ի նշանա-փորձում այդ իրադարձության՝ Մայիսի 28-ը համարվում է համայն հայության նվիրական տոներից մեկը՝ Առաջին հանրապետության անկախության օրը: Հայաստանի անկախության հռչակումը շրջադարձային եղավ հայ ժողովրդի քաղաքական եւ հոգեւոր-մշակութային կյանքում:

Մայիսի 9-ը հաղթանակի օրն է. Հայ ժողովուրդը տվել է 107 խորհրդային միության հերոս

Մայիս 09, 2011

Խորհրդային Միության, Խորհրդային Հայաստանի քաղաքացիների ուրախությունը 66 տարի առաջ այս օրը՝ մայիսի 9-ին, անսահման էր: Այդ օրը Լեւիտանի անկրկնելի ձայնը հայտնեց, որ պատերազմը հաղթական ավարտ է ունեցել: Մեծ հաղթանակի համար իրենց կյանքն են տվել շուրջ 20 միլիոն խորհրդային քաղաքացիներ:

Ֆաշիստական Գերմանիայի եւ նրա դաշակիցների զորքերը հանկարծակի ԽՍՀՄ-ի վրա հարձակվեցին 1941 թվականի հունիսի 22-ին:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին ռազմաճակատ են մեկնել շուրջ 600 հազար հայեր, որոնցից կեսից ավելին տուն չի վերադարձել: Հայորդիներից ձեւավորվել է 6 դիվիզիա: Առաջինը 76-րդ լեռնա-հրաձգային դիվիզիան էր, որն աչքի ընկավ Ստալինգրադի մոտ տեղի ունեցած ռազմական գործողություններում: Երկրորդը՝ 89-րդ դիվիզիան էր, որը ձեւավորվեց 1941 թվականի դեկտեմբերին, Երեւանում, եւ Կովկասի նախալեռնային շրջանից մարտնչելով հասավ մինչեւ Բեռլին: Երրորդը՝ 390-րդ դիվիզիան, Անդրկովկասյան զինվորական ստորաբաժանման կազմում մասնակցել է Կերչի թերակղզում մղվող գործողություններում: Չորրորդ 409-րդ դիվիզիան ստեղծվել է 41 թվականի աշնանը, եւ ռազմական գործողությունների մեջ է մտել Տերեկայի ափերին եւ հաղթական քայլերով հասել է մինչեւ Դուբնայի ափերը: Հինգերորդ դիվիզիան 408-րդն էր: Այն մասնակցել է Կովկասի Սեւծովյան ափի մոտ տեղի ունեցած մարտական գործողություններին: Վեցերորդը՝ 261-րդ դիվիզիան, պաշտպանել է ԽՍՀՄ-ի պետական սահմանը՝ հայկական տարածք թուրքական ներխուժման վտանգը կանխելու նպատակով:

Հայ մարտիկները աչքի են ընկել հատկապես Բրեստի ամրոցի եւ Սեվաստոպոլի Մոսկվայի եւ Լենինգրադի մատույցներում տեղի ունեցած գործողություններում: Հայերը մարտնչել են Ստալինգրադում, Կուրսկում, հերոսաբար պաշտպանել են Հյուսիսային Կովկասը:

Երկրորդ աշխարհամարտի ծանր փորձություններում իրենց հաղթական մասնակցության համար 65 հայորդիների շնորհիվ է զինվորական բարձր կոչումներ՝ Խորհրդային բանակի գեներալ եւ Ռազմա-ծովային նավատորմի ծովակալ: Նրանց շարքում են Խորհրդային բանակի մարշալներն՝ ի դեմս Հովհաննես Բաղրամյանի, ծովակալ Հովհաննես Իսակովի, ավիացիայի մարշալ Մերգել Խուդյակովի: Հայաստանը երկրին տվել է 107 Խորհրդային միության հերոս:

Հայ ժողովրդի մարտական ոգու եւ հերոսության խորհրդանիշը դարձավ հայկական ժողովրդական պարը, որը հայ մարտիկները պարեցին ավերակ դարձած Ռեյխսադաի պատերի տակ:

Հիշեցնենք, որ այսօր բացի Երկրորդ աշխարհամարտի հաղթանակի 66-ամյակից, Հայաստանում նշվում է նաեւ Ծուշիի հաղթանակի 19-ամյակը:

Իրանահայ Համայնք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՓՅՈՒՌԷԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

**ՄԱՍՈՒԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ
ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ**

0010, Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ
Հեռ.: (+374.10) 58-56-01, ներքին 108, հեռապատճեն (ֆաքս)
(+37410) 58-91-57

**«Նոր Զուղայի օրեր» ծրագիրն
ավարտվեց մշակութային
միջոցառումներով**

Մայիսի 24-ին ՀՀ սփյուռքի նախարարության, Սպահանի հայոց թեմի թեմական խորհրդի և Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի համատեղ նախաձեռնությամբ Երևանում անցկացվող «Նոր Զուղայի օրեր» ծրագրի շրջանակներում տեղի ունեցավ մշակութային միջոցառումների շարք, որով եզրափակվեց ծրագիրը:

Նոր Զուղայի Ս. Ամենափրկիչ վանքի Սուրբ Հովսեփ Արեմաթացի եկեղեցու հիմնադրման 350 ամյակին նվիրված հանդիսության մասնակիցներին ողջունեց ՀՀ սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը: Նա մասնավորապես նշեց. «Հայոց Եկեղեցու և հայ ժողովրդի պատմություններն այնպես սերտորեն են միահյուսված, որ առանձին-առանձին հնարավոր չէ դրանք ներկայացնել: 400-ամյա պատմություն ունեցող ժողովուրդը Նոր Զուղայում կառուցել է Ամենափրկիչ եկեղեցին, եկեղեցին պահել է համայնքը: Բառերն անգոր են հաղորդելու, նկարագրելու մշակութային այն առեղծվածը, որ պահել, պահպանել ու սերնդեսերունդ փոխանցել է մեր լեզուն, պատմությունը, մեր գոյատևման խորհուրդը: Այսօր մեր հարևան Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը ստեղծել է բոլոր պայմանները, որ պահպանվի և անխաթար մնա մեր մշակույթը: Ես խորին շնորհակալություն եմ հայտնում Իրանի պետությանը, ՀՀ-ում նրա մեծարգո դեսպանին այն մթնոլորտի համար, որ

ստեղծել են Զուղայում, Իրանում, որպեսզի հայը իրեն հայ զգա»:

ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Ն.Գ. Մոհամմադ Ռեյխան, ողջունելով ներկաներին, հավելեց. «Այս երեք օրվա միջոցառումները ցույց են տալիս մեր ժողովուրդների մշակութային ընդհանրությունները: Նոր Զուղան կարևոր դեր է խաղում Իրանի հասարակական, քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կյանքում: Բոլոր զբոսաշրջիկներն անպայման այցելում են Նոր Զուղայի Ս. Ամենափրկիչ եկեղեցի, որն իրավամբ համարվում է Իրանի հայ համայնքի հոգևոր, ազգային, մշակութային և հասարակական գործունեության գլխավոր կենտրոնը»:

Ելույթ ունեցան նաև Սպահանի Հայոց թեմի առաջնորդ Տեր Բաբկեն եպս. Չարյանը, ՀՅԴ անդամ, ծնունդով ջուղայեցի Հրանտ Մարգարյանը, Սպահանի Հայոց թեմի թեմական խորհրդի նախագահ Նոյել Մինասյանը:

Ցուցադրվեց Ռուբեն Գևորգյանցի Նոր Զուղայի հայ համայնքին և Սբ. Ամենափրկիչ եկեղեցու պատմությանը նվիրված «Նոր Զուղա. լինել» ֆիլմը:

Ելույթ ունեցավ Սպահանի «Կոմիտաս» երգչախումբը դիրիժոր Արմեն Ամիրխանյանի գլխավորությամբ: Հնչեցին Կոմիտասի, Ալեքսանդր Հարությունյանի, Ռոբերտ Պետրոսյանի, Աշոտ Ղազարյանի ստեղծագործությունները: Մեներգեցին Աննա Մայիլյանը և Գոռ Ամիրխանյանը:

Ի լրումն հանդիսության՝ Առնո Բաբաջանյան համերգասրահի ճեմասրահում բացվել էր «Նոր Զուղայի հայ համայնքն անցյալի և ներկայի խաչմերուկներում» խորագրով ցուցահանդես:

Ներկայացվել էին Նոր Զուղայի տարազներ, հարսանեկան շորեր, մաշիկներ, գոտիներ, գլխարկ: Առանձին հավաքածուներով ցուցադրված էին սեղանի հյուսկեն ու ասեղնագործ ծածկոցներ, թաշկինակներ, օձիքներ, եկեղեցական ոսկեյուս վեղարներ, գրքեր Նոր Զուղայի մասին, թերթեր և ամսագրեր, արխիվային այլ նյութեր: Վախանակները ներկայացնում էին հայտնի նորջուղայեցիների և Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցու հոգևոր հայրերի կենսագրությունները, լուսանկարները:

Հայաստան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՍՓՅՈՒՌԷԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՍՈՒԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

0010, Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ
Հեռ.: (+374.10) 58-56-01, ներքին 108, հեռապատճեն (ֆաքս)
(+37410) 58-91-57

Էլ. փոստ. press@mindiaspora.am

105-26.05.2014թ.

Մեկնարկեց Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները համակարգող տարածաշրջանային հանձնախմբերի ներկայացուցիչների հավաք- հանդիպումը

Մայիսի 26-ին Հայոց Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտում մեկնարկեց ՀՀ սփյուռքի նախարարության և Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները համակարգող պետական հանձնաժողովի կողմից կազմակերպված Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները համակարգող տարածաշրջանային հանձնախմբերի ղեկավարների և ներկայացուցիչների հավաք-հանդիպումը:

Հավաք-հանդիպման մասնակիցներն այցելեցին Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր և ծաղկեպսակ դրեցին Հայոց Ցեղասպանության զոհերի հուշակոթողին:

Հավաք-հանդիպմանը բացման խոսքով հանդես եկավ ՀՀ Նախագահի աշխատակազմի ղեկավար, պետական հանձնաժողովի անդամ, Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումների համակարգող Վիգեն Սարգսյանը:

ՀՀ Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարը շնորհակալություն հայտնեց հավաք-հանդիպման մասնակիցներին, ովքեր աշխարհի տարբեր երկրներից հավաքվել են մասնակցելու և իրենց ուրույն ներդրումը բերելու Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված աշխատանքները կազմակերպելուն ինչպես Հայրենիքում, այնպես էլ Սփյուռքում:

Վիգեն Սարգսյանը կարևորեց այն հանգամանքը, որ այս հավաքն արդեն իսկ տեղի է ունենում թանգարան-ինստիտուտի նորակառույց վարչական շենքում:

ՀՀ Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարը վստահություն հայտնեց, որ Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումների ընդգրկումները տպավորիչ են լինելու:

Վ.Սարգսյանը տեղեկացրեց, որ ս.թ. մարտին կայացած տարածաշրջանային հանձնաժողովների ներկայացուցիչների հանդիպումից հետո հաստատվել են Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված

խորհրդանիշը և կարգախոսը: Որպես խորհրդանիշ ընդունվել է անմոռուկ ծաղիկը, որը աշխարհի բոլոր լեզուներով թարգմանվում է՝ չմոռացվող: Կարգախոսն է՝ «Հիշում եմ և պահանջում»:

Վիգեն Սարգսյանը տարածաշրջանային հանձնաժողովներին կոչ արեց համադրել ջանքերը և իրականացվող բոլոր միջոցառումները արձանագրել, ներկայացնել և լուսաբանել հավուր պատշաճի:

Այնուհետև ելույթ ունեցավ ՀՀ սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը՝ ներկայացնելով նախարարության կողմից Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքները:

ՀՀ սփյուռքի նախարարը նշեց, «100 տարի առաջ Օսմանյան Թուրքիայի նպատակն էր՝ թողնել մեկ հայ և այն էլ թանգարանում: Հայերն այսօր ունեն երկու պետություն և օտար ափերում հիմնադրված ու հայանպաստ գործունեություն իրականացնող հայահոծ հզոր համայնքներ»:

Ներկայացնելով Հայոց Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման և դատապարտման և հետևանքների վերացման ողջ ընթացքը և ձեռքբերումները՝ նախարարն ընդգծեց, որ նույնիսկ Թուրքիայում իրավիճակի հստակ փոփոխություն է նկատվում:

«Ուզում եմ առանձնահատուկ ընդգծել մեր երկու կաթոլիկոսների համայնքային պահանջատիրական կեցվածքը, որն իր անուրանալի դերակատարությունն է ունեցել Հարցի վերհանման գործում», - նշեց տիկին Հակոբյանը:

Նախարար Հ.Հակոբյանը նշեց, որ ՀՀ սփյուռքի նախարարության կողմից վերջին 3 տարիների ընթացքում Ցեղասպանության թեմայով կազմակերպվել է 18 համաժողով և գիտաժողով, որոնց մասնակցել է շուրջ 3000 գիտնական, իրավաբան, փորձագետ և այլ մասնագետներ Սփյուռքից: Անցնող 3 տարիների ընթացքում պատվիրվել է 17 հետազոտություն:

«Մեր մեծերը» ծրագրի շրջանակներում նախարարությունը կազմակերպել է Հայոց Ցեղասպանությանը գոհ գնացած հայ մտավորականներին, գրողներին նվիրված միջոցառումներ Հայաստանում, Սփյուռքի տարբեր համայնքներում, «Կոմիտաս Վարդապետ» փառատոնի շրջանակներում մի քանի օր շարունակ Սփյուռքից ժամանած երգչախմբերն ու երաժշտախմբերը ներկայացրել են Կոմիտասի երգերը, կազմակերպվել են Ցեղասպանության թեմայով շարադրությունների մրցույթներ, մրցանակաբաշխություններ, քայլեր են ձեռնարկվել Ցեղասպանության թեմայով բուհերում մագիստրոսական թեզերը պատրաստելու ուղղությամբ:

Ողջունելով հավաք-հանդիպման մասնակիցներին թանգարան-ինստիտուտի նորակառույց վարչական շենքում՝ Հայոց Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Հայկ Դեմոյանը նշեց, որ շենքի ամբողջական գործարկումից հետո հնարավոր կլինի այցելուներին ներկայացնել 2,5 անգամ ավելի ցուցադրություն: Բացի այդ, թանգարան-ինստիտուտը

հանդես կգա նոր՝ գիտաճանաչողական, կրթադաստիարակչական առաքելությամբ:

Հայկ Դեմոյանը կոչ արեց մասսայականացնել սկսված շարժումը, թանգարանի գիտական ֆոնդերի և նոր ցուցադրության համալրման համար թանգարանին ստիտուտին նվիրատվության կարգով կամ պատճենահանման պայմանով տրամադրել Ցեղասպանությունից տուժած ընտանեկան լուսանկարներ և փաստաթղթեր, վերապրողների հուշագրություններ և բանավոր պատմությունների ձայնագրություններ, ընտանեկան մասունքներ:

Զեկուցումներով հանդես եկան տարածաշրջանային հանձնախմբերի ներկայացուցիչները՝ Ֆրանսիայի հանձնախմբի ազգային պատասխանատու Ալեքսի Գովյանը, Փարիզի Ֆրանսահայ կազմակերպությունների համակարգող խորհրդի համանախագահ Արա Թորանյանը, Ռումինիայի Հայոց միության նախագահ, սենատոր Վարուժան Ոսկանյանը, Երուսաղեմի Հայոց պատրիարքության միաբան Հայր Կորյուն վրդ. Բաղդասարյանը, Բրազիլիայի հանձնախմբի նախագահ Անդրե Կիսաջիքյանը, ՀՅԴ Հարավային Ամերիկայի Կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ Խաչիկ Տեր-Ղուկասյանը, Լիբանանի Հայոց Ցեղասպանության 100-ամյակի Կենտրոնական մարմնի աստենապետուհի Մեղա Խղըշյանը և այլք: Նրանք ներկայացրին Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված՝ տարածաշրջաններում իրականացված միջոցառումները և առաջիկա անելիքները:

Գարեգին Բ-ն մի շարք հանդիպումներ է ունեցել Վատիկանում. Նա հանդիպել է Զոմբի Նախկին Պապի հետ

Մայիս 09, 2014

Վատիկան կատարած եղբայրական այցի շրջանակներում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն նաև մի շարք հանդիպումներ է ունեցել:

Մայր Աթոռի տեղեկատվական համակարգից հայտնում են, որ այցի ընթացքում նա մասնավոր առանձնագրույց է ունեցել հանգստի անցած Բենեդիկտոս ԺԶ Պապի հետ:

Գարեգին Բ-ն նաև հանդիպել է Վատիկանի Պետքարտուղար Կարդինալ Պիետրո Պարոլինի, Քրիստոնեական միության ջատագովման պապական խորհրդի նախագահ Կարդինալ Կուրտ Կոխի և Արևելյան Եկեղեցիների կոնգրեգացիայի նախագահ Կարդինալ Լեոնարդո Սանդրիի հետ:

Նորին Սրբությունը պատվիրակության ուղեկցությամբ այցելել է նաև Ս. Պետրոսի տաճար, ապա Կաթոլիկ Եկեղեցու կողմից օրեր առաջ սրբադասված Հովհաննես ԻԳ և Հովհաննես Պողոս Բ պապերի շիրիմներին: Աղոթք կատարվեց Հայոց Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Հայրապետին նվիրված արձանի առջև:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Անաստաս Միկոյան. ինչ է արել Նա Հայաստանի համար եւ ինչու նրա արձանը պետք է դրվի Երեւանում

Մայիս 04, 2014 | 19:51

Խորհրդային տարիների հայտնի պետական գործիչ, հակասական կերպար հանդիսացող Անաստաս Միկոյանի արձանը Հայաստանի մայրաքաղաքում տեղադրելու Երեւանի ավագանու որոշումը բուռն հակազդեցություն է առաջացրել սոցիալական ցանցերում ու հասարակության մեջ:

Այս առնչությամբ Հայաստանի ազգային արխիվի տնօրեն Ամատունի Վիրաբյանը NEWS.am-ի հետ զրույցում, մասնավորապես, նշեց. «Լենինյան եւ ստալինյան շրջանի կարկառուն պետական գործիչ Անաստաս Միկոյանի արձանը չպետք է տեղադրվի Երեւանում, քանի որ նա՝ Հայաստանի համար ոչինչ չի արել, հակառակը՝ անմիջական մասնակցություն է ունեցել ստալինյան ռեպրեսիաներին»: Նրա խոսքով՝ այդ մասին իրենց արխիվում փաստաթղթեր կան: «Մահացածների ոսկորները պետք է հանգիստ թողնել, շատ բարդ խնդիր է: Միկոյանն իհարկե մասնակցել է բռնադատումներին, դեր է

խաղացել որոշակի, այս մարդկանց պետք է հանգիստ թողնել, ոչ արձաններ դնել, ոչ փողոցներ անվանել, թողնել այդ հարցը ապագա սերունդներին, իրենք մեզնից խելացի են: Միկոյանը մեծ քաղաքական գործիչ է, խորհրդային մասշտաբի, սակայն ի՞նչ է արել նա Հայաստանի համար, բացարձակապես ոչ մի բան», - ասում է ազգային արխիվի տնօրենը:

Նրա խոսքով՝ ընդհակառակը Անաստաս Միկոյանը նպաստել է, որ ավելի շատ հայերի գնդակահարեն: «Հեռագիր է գնացել Երեւանից Մոսկվա, որ Հայաստանում 500 մարդ ձերբակալելը քիչ է, պետք է դարձնել 1000 մարդ, իսկ Մոսկվան էլ դարձրել է 1500: Կամ դատական նիստեր կազմակերպել, ցույց տալ, որ ժողովրդի թշնամիները Հայաստանում վիստում են, վնասում են տնտեսությանը եւ այլն, եւ այլն: Էդպիսի շատ փաստաթղթեր կան իր ստորագրությամբ», - ավելացնում նա:

Մակայն սա միակ աղաղակող փաստը չէ՝ ընդդեմ պետական գործչի: Ազգագրագետ Հրանուշ Խառատյանը [NEWS.am](http://news.am)-ի հետ զրույցում ներկայացնում է ռուսական արխիվից փաստաթղթեր, որոնցում հստակ ասվում է, թե ինչ դիրքորոշում է ունեցել Միկոյանը Ղարաբաղի հարցում: «1920 թ. մարտի 22-ին տեղի է ունեցել Շուշիի հայերի ահռելի կոտորածը, որից հետո քաղաքում հայ չի մնացել, քաղաքն էլ հրդեհվել է: Այս համագումարի մասին է, որ Շուշիի հայկական կոտորածներից հետո բոլշևիկները, այդ թվում Միկոյանը, կենտրոնին տեղեկացնում են, իբրեւ հայերը «վճռակաւորեն արտահայտվել են Ադրբեջանի հետ լիակատար միասնականության օգտին»: Կարելի է վստահ լինել, որ Միկոյանը հստակ գիտեր, թե ինչպես է ձեռք բերվել Ղարաբաղի հայության 1919 թ. համագումարի որոշումը եւ թե իրականում ո՞րն էր այդ որոշումը: Միկոյանը Բաքվում է եղել այս հեռագրերը ուղարկելուց մեկուկես տարի առաջ, եւ Բաքվի հայության սարսափելի կոտորածը նրա աչքի առաջ է կատարվել, մասամբ՝ նաեւ բոլշևիկների, Բաքվի կոմունայի, ուրեմն նաեւ՝ իր մեղքով:

Մակայն Միկոյանը, չբավարարվելով այդքանով, իր պարտքն է համարել 1920 թ. հուլիսի 29-ին միայն իր ստորագրությամբ եւս մի հեռագիր ուղարկել Օրջոնիկիձեին. «Ղարաբաղի եւ Զանգեզուրի հարցով մենք զայրացած ենք Կենտրոնի քաղաքականությամբ: Դու նույնպես պնդիր Կենտրոնում մեր տեսակետը: Մենք դեմ չենք Հայաստանի հետ խաղաղությանը, բայց ոչ մի դեպքում Ղարաբաղի ու Զանգեզուրի գնով» (Телеграмма А.Микояна Г.Орджоникидзе. 29.06.1920 // РГАСПИ, ф.64, оп.1, д.17, л.134):

Հավատում էր արդյոք Միկոյանը իր ուղարկած հեռագրերի շրջանակներում Ղարաբաղի եւ Զանգեզուրի բնակչության անվտանգ ապագային 1918-20 թթ. Բաքվի, Նուխի-Արեշի, Ղարաբաղի հայերի սարսափելի կոտորածներից հետո եւ ինչպե՞ս էր պատկերացնում Հայաստանն առանց այդ տարածքների: Թե՞ դաշնակցության հանդեպ ատելությունն այնքան մեծ էր, որ նա գերադասում էր շրջանցել Հայաստանի ցանկացած միջամտություն Ղարաբաղի ու Զանգեզուրի ճակատագրերի որոշմանը: Պետք է ենթադրել, որ Ադրբեջանի բոլշևիկներն շտապում էին դեպքերն արագացնել, որովհետեւ ընթացքի մեջ էր Սեւրի պայմանագիրը (այն ստորագրվեց 1920 թ.

օգոստոսի 10-ին) եւ նրանք ուզում էին օր առաջ լուծած լինել Ղարաբաղի եւ Զանգեզուրի հարցը՝ փաստի առաջ կանգնեցնելով Սեւրի պայմանագրի վրա աշխատողներին: Իսկ Սեւրի պայմանագրով կոնկրետ Անդրկովկասի երկրների՝ Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի սահմանները պիտի որոշվեին այս պետությունների ուղղակի բանակցություններով, հակառակ դեպքում դաշնակից պետությունները խնդիրը պետք է լուծեին հատուկ ստեղծվող հանձնաժողովով: Հարց է ծագում՝ ինչու՞ Միկոյանն էլ շահախնդիր էր Ղարաբաղի ու Զանգեզուրի հարցը լուծել առանց Հայաստանի մասնակցության՝ հոգուտ Ադրբեջանի», - ասում է ազգագրագետը՝ պնդելով, որ այսպիսի փաստերից հետո անկարելի է նման գործչի արձանը տեղադրել Երեւանի կենտրոնում:

Հարց է առաջանում՝ արդյոք Երեւանի ավագանին այս մասին չգիտեր, կամ որ արժանիքների համար է որոշում կայացրել Անաստաս Միկոյանի արձանը տեղադրել մայրաքաղաքում:

Քաղաքապետարանի մամուլի ծառայությունից հրաժարվեցին մեկնաբանել Անաստաս Միկոյանի արձանը տեղադրելու մասին որոշումը՝ պատճառաբանելով, որ դա Երեւանի ավագանու որոշումն է, ոչ թե քաղաքապետարանի: Ի դեպ, ավագանու անդամ է նաեւ Երեւանի քաղաքապետ Տարոն Մարգարյանը, որը նույնպես կողմ է քվեարկել այս նախաձեռնությանը: Հատկանշականն այստեղ այն է, որ Երեւանի քաղաքապետ Տարոն Մարգարյանի հայրը, Հայաստանի նախկին վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը խորհրդային տարիներին այլախոհ է եղել եւ պայքարել է խորհրդային կարգերի դեմ ու այսօր ստացվում է, որ որդին մեծարում է իր հորը բանտերը նետած իշխանության, բռնությունների խորհրդանիշ հանդիսացող խորհրդային գործչին՝ նրա արձանը Երեւանում տեղադրելով:

Երեւանի Ավագանու որոշման մեջ Անաստաս Միկոյանի կենսագրությունը ներկայացված է «շատ գեղեցիկ եւ սահուն»՝ առաջացնելով մի շարք հարցեր: Օրինակ՝ ինչպես կարող է Միկոյանը 1924թ.-ին ավարտել Գեւորգյան ճեմարանը, իսկ 1920-1926թթ. աշխատել Ռուսաստանում: Իսկ թե ինչ է արել Միկոյանը Հայաստանի համար, կենսագրության մեջ ոչինչ նշված չէ: Այսպիսի կենսագրության հիման վրա էլ Երեւանի ավագանու անդամները, բացառությամբ ՀՀԿ-ական Հայկ Դեմոյանի եւ «Բարեւ Երեւան» դաշինքի երեք անդամների, ապրիլի 30-ին որոշում է կայացրել արձանը տեղադրելու մասին:

[NEWS.am](http://news.am)-ի հարցին՝ ինչու եք կողմ քվեարկել արձանը տեղադրելուն՝ Երեւանի ավագանու Հանրապետական խմբակցության անդամ Սմբատ Լպուտյանը հրաժարվեց պատասխանել, իսկ Հովհաննես Թոքմաջյանն էլ ասաց. «Կողմ եմ քվեարկել՝ հաշվի առնելով երրորդ համաշխարհային պատերազմը կանխելու առիթով նրա մատուցած ծառայությունները»: Մեր հարցին՝ միայն ա՞յս արժանիքի համար, Թոքմաջյանը բարկացավ. «Ասացի՞ ինչի համար եմ կողմ քվեարկել, իսկ մյուսների բերված փաստարկները ընդամենը քննարկումներ են, որոնք անհրաժեշտ է հետազոտել, չեմ բացառում, որ նման բան եղել է, սակայն պետք է հաշվի առնել տվյալ ժամանակաշրջանը»: Անկախ ամեն ինչից

Թոքմաջյանը համոզված է, որ արձանը տեղադրվելու է, քանի որ ավագանին այդպես է որոշել: Թե երկրորդ համաշխարհայինի տարիներին ինչ է արել Միկոյանը Հայաստանի համար, ավագանու անդամն այդպես էլ չպատասխանեց:

Ի դեպ կենսագրականում այդ մասին ոչինչ չկա, իսկ հասարակությունը շարունակում է սոցկայքերում գնահատականներ տալ ավագանու այս որոշմանը՝ անուղղակի հարց ուղղելով Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Տիգրան Բարսեղյանին, որն այս ամենի հեղինակն է: Թե ինչու է քաղաքի գլխավոր ճարտարապետը որոշել Բսահակյան-Կորյուն փողոցների միջանկյալ պուրակում տեղադրել Միկոյանի արձանը, մեզ պարզել չհաջողվեց, հատկապես երբ մենք ունենք ազգային շատ հերոսներ, որոնց արձաններն այսօր Հայաստանում չկան:

Աիդա Հովհաննիսյան

Թուրքիա այցելած հայաստանցիների թիվը մարտին կտրուկ աճել է

Մայիս 21, 2014

Թուրքիա մեկնած հայաստանցիների թիվը 2014-ի մարտին կազմել է 4 715 հոգի:

Ինչպես NEWS.am-ը տեղեկանում է Թուրքիայի մշակույթի եւ տուրիզմի նախարարությունից, 2014-ի հունվար-մարտ ամիսներին Թուրքիա է այցելել 11 150 քաղաքացի, որը 3,9 տոկոսով ավել է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

Միայն 2014-ի մարտին Թուրքիա մեկնած հայաստանցիների թիվը կազմել է 4 715 հոգի, որը 15 տոկոսով ավել է նախորդ տարվա մարտ ամսվա համեմատ: 2013-ի մարտին Թուրքիա էր այցելել 4 126 հայաստանցի:

Այս տարվա հունվար-մարտին Թուրքիա կատարած այցերով ռեկորդ են սահմանել Իրանի քաղաքացիները՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ 77 տոկոս աճով: 2014-ի հունվար-մարտ ամիսներին Թուրքիա է այցելել 231 523 իրանցի:

Նշենք, որ 2013-ին Թուրքիա էր այցելել 73 հազար 365 հայաստանցի, իսկ 2012-ին՝ 70 հազար 956:

Արցախ

Քալիֆորնիան ճանաչել է Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը

Մայիս 09, 2014

Ամերիկյան Քալիֆորնիա նահանգի պետական ժողովը (խորհրդարանը) մայիսի 8-ին բանաձեւ է ընդունել ԼՂՀ անկախությունը ճանաչելու վերաբերյալ, հաղորդում է NEWS.am-ը:

32-րդ համարի բանաձեւը ոչ միայն ճանաչում է ԼՂՀ անկախությունը, այլեւ կոչ է անում ԱՄՆ դաշնային կառավարությանը ճանաչել ԼՂՀ-ն որպես ինքնիշխան պետություն: Բանաձեւն ընդունվել է Քալիֆորնիայի օրենսդիրներին բացարձակ մեծամասնությամբ՝ 70 կողմ եւ մեկ ձեռնպահ ձայներով:

Քալիֆորնիայի խորհրդարանի անդամ, դեմոկրատ Մայք Գատտոյի խոսքով՝ Քալիֆորնիան այսուհետ ամենախիտ բնակեցված սուբյեկտն է, որը ճանաչել է Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը: «Ինձ համար պատիվ էր այս բանաձեւը նախապատրաստելիս աշխատել տեղի հայ համայնքի առաջնորդի հետ», - հայտարարել է նա:

«Մենք՝ քալիֆորնիացիներս, միշտ հպարտացել ենք մեր նահանգի դիրքորոշմամբ, որը հիմնված է ժողովրդավարության եւ ազգերի ինքնորոշման իրավունքի՝ սկզբունքների վրա: Այդ բանաձեւի ընդունմամբ՝ Քալիֆորնիան կանգնել է Արցախի ժողովրդի կողմը, որը հանդես է գալիս ժողովրդավարության օգտին՝ հիմնված ազատության եւ երջանկության ձգտման գաղափարների վրա», - հայտարարել է Ամերիկայի հայկական խորհրդի նախագահ Մեւակ Խաչատրյանը:

Նշենք, որ Քալիֆորնիան դարձել է ԱՄՆ 5-րդ նահանգը, որը ճանաչել է ԼՂՀ անկախությունը: Մյուս 4 նահանգներն են Ռոդ Այլենդը, Մասաչուսեթսը, Մենը եւ Լուիզիանան:

Եվրախորհրդարանի պատգամավոր.

Լեոնային Ղարաբաղի
չճանաչվածությունը աշխարհում
ժողովրդավարության
անբավարարության հետեւանք է

Մայիս 05, 2014

Երբ Լեոնային Ղարաբաղի ժողովուրդը 20 տարի առաջ որոշեց անկախություն հռչակել, եւ միջազգային հանրությունը չճանաչեց նրա անկախությունը, դա աշխարհում ժողովրդավարության անբավարարության հետեւանք էր: Այդ մասին NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրույցում հայտնել է Եվրախորհրդարանի պատգամավոր, Կանադացի եւ Եվրոպական ազատ դաշինքի խմբակցությունների անդամ, Բալանիայի «Արալար» կուսակցության անդամ Ինյակի Իրազաբալեյտիա Ֆերնանդեսը:

Նրա խոսքով, իրավիճակը Կատալոնիայում եւ Լեոնային Ղարաբաղում նման են ժողովրդավարության անբավարարության տեսանկյունից: «Կատալոնիայի դեպքում էր Բալանիայի կառավարությունը փորձում է արգելել հանրաքվեի անցկացումը՝ թույլ չտալով Կատալոնիայի ժողովրդին արտահայտել իր կամքն ու ցանկությունը լինելու անկախ: Այդ իրավիճակը հակադարձ համեմատական է Շոտլանդիայի վիճակին, որտեղ բրիտանական կառավարությունը մտադիր չէ խոչընդոտել շոտլանդացի ժողովրդին՝ իր ապագան ինքնուրույն որոշելու հարցում», - ասել է Ֆերնանդեսը:

Հիշեցնենք, որ բասկերով բնակեցված Կատալոնիայում հանրաքվեն նախանշված է 2014թ. նոյեմբերի 9-ին:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Արեւմտյան Հայաստան

Հայրենի բնօրան վերադարձը պետք
տեղի ունենա հատուկ կարգավիճակով.
Բաֆֆի Հովհաննիսյանի հարցազրույցը
«Ալ Զազիրային»

Ապրիլ 25, 2014

Հայաստանի «Ժառանգություն» կուսակցության առաջնորդ Բաֆֆի Հովհաննիսյանը արաբական «Ալ Զազիրա»-ի թուրքական ծառայության հետ հարցազրույցում հայտարարել է, թե Հայաստանը երբեք չի ընդունի Թուրքիայի նախապայմանը եւ Ղարաբաղի հարցում հետքայլ չի անի:

Թուրքիայում «Ալ Զազիրա»-ի թղթակցի հետ զրույցում Հայաստանի «Ժառանգություն» կուսակցության նախագահ Բաֆֆի Հովհաննիսյանը պատմել է, որ 1991-ին նոր պաշտոնն (Հայաստանի ԱԳ նախարար-խմբ) ստանձնելուց հետո սկսել է այն ժամանակ Թուրքիայի ԱԳ նախարար Հիքմեթ Չեթինի հետ բանակցությունները:

«Նախ, Թուրքիան հարեւան երկիր էր եւ պաշտպանական ռազմավարության իմաստով էլ Թուրքիայի հետ հարաբերությունները կարելու էին: Մյուս կողմից Արեւմտյան Հայաստանը Թուրքիայի հողերում էր, այսինքն, մեր մշակութային ժառանգությունն էլ այնտեղ էր», - նշել է Հովհաննիսյանը՝ շեշտելով, որ Թուրքիան որպես նախապայման ցանկանում էր, որ Հայաստանը ցեղասպանության հարցը օրակարգում չպահի՝ հավելելով, որ այդ նախապայմանն անընդունելի էր Հայաստանի համար:

«Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ժամանակ մեծ ջանքեր գործադրվեցին, ցավոք, դրանք կորած շանսեր էին: Թուրքիան միշտ նախապայմաններ է ունեցել եւ միշտ էլ ունի: Այն ժամանակ ցեղասպանության հարցն էր, հիմա Ղարաբաղը: Սակայն երկու հարցում էլ երբեք հնարավոր չէ զիջման գնալ», - ասել է «Ժառանգություն» կուսակցության առաջնորդը:

Երբ խոսքը գնում է հայ ժողովրդի իրավունքների վերականգնման եւ դեպի հայրենի բնօրան վերադարձի իրավունքի մասին, պարոն Հովհաննիսյանը շեշտել է, որ

դա պետք է տեղի ունենա հատուկ կարգավիճակով եւ ոչ երբեք քաղաքացիություն շնորհելու կամ փոխելու պայմանով:

Ինչ վերաբերվում է Էրդողանի հայտնի ուղերձին, Բաֆֆի Հովհաննիսյանն ասել է, թե կտրականապես չի ընդունում այդ հայտարարությունը, քանի որ, եթե Թուրքիան իրապես վճռական քայլ է ուզում անել, պետք է ընդունի ցեղասպանությունը:

Ղարաբաղի հարցում «Ժառանգություն» կուսակցության առաջնորդի դիրքորոշումը եւս հստակ է՝ Հայաստանը երբեք հետքայլ չի անելու: «Թուրքիան ամեն առիթի դեպքում հարաբերությունների կարգավորմանը Ղարաբաղը նախապայման է բերում: Ամենակգրից ասել ենք, որ այդ նախապայմանը երբեք չենք կարող ընդունել», - նշել է Հովհաննիսյանը:

Խոսելով արմատների մասին, Բաֆֆի Հովհաննիսյանը պատմել է, որ իր արմատները Խարբեղից են: «Իմ նախնիներին 1915-ին փրկել է մի քուրդ ընտանիք: Իմ տատի եւ պապի անունից հայերին փրկած թուրքերին եւ քղերի շնորհակալություն եմ հայտնում: Նրանք հայերին փրկելու համար իրենց կյանքն են վտանգի ենթարկել» - հավելել է Հովհաննիսյանը:

Հովհաննիսյանը շեշտել է, որ կարեւոր են ապրիլի 24-ին Ստամբուլում հասարակական նախաձեռնությունների կողմից անցկացվող հիշատակի միջոցառումները, որին մասնակցում են հիմնականում թուրքեր եւ քղեր, քանի որ հայերը վախի պատճառով դեռեւս խուսափում են մասնակցել, իսկ նրանց մասնակցությունը Թուրքիայի ժողովրդավարացման չափանիշը կլինի:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Դիարբեքիցի 84-ամյա հայը Էրդողանից ներողություն է սպասում

Ապրիլի 26, 2014

Թուրքիայում Ցեղասպանությունից փրկված եւ դեռեւս Դիարբեքիում ապրող 84-ամյա Սըթքը Էքենը նշել է, թե վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի ցավակցությունը բավարար չէ:

Քրդական Firat գործակալության հետ զրույցում Դիարբեքիում ապրող հայերից Սըթքը Էքենը նշել է, թե

1915-ի ողբերգության ժամանակ իր ընտանիքին փրկել է Բիզմիլի շրջանի աղաներից մեկը: Նա պատմել է, որ ծնվել է Դիարբեքիի Սիլվանի շրջանի Բաշլեֆույուք գյուղում եւ մինչ 30 տարեկան դառնալն իրենց գյուղում միակ հայն է եղել:

Սըթքը Էքենը նշել է, որ 1984 թվականից իրենց մի փոքրիկ կացարան են հատկացրել Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցում, որտեղ մինչեւ հիմա ապրում է կնոջ հետ:

Անդրադառնալով Էրդողանի ուղերձին, 84-ամյա հայը շեշտել է, թե Էրդողանը պետք է ներողություն խնդրի հայերից: «Հայ ժողովրդի հետ տեղի ունեցածից հետո այս պետությունը ներողություն է պարտք հայերին: Ներողությունը ամոթ չէ, այն մեծություն խորհդանշող քայլ է», - ասել է Սըթքը Էքենը՝ հավելելով, որ Էրդողանի հայտարարությունը բավարար չի համարում:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Թուրքական «Dur De» կազմակերպություն. խնդրահարույց է թուրք հասարակության նույնիսկ ամենաառաջադեմ ներկայացուցիչներին ընդունել Հայոց ցեղասպանության փաստը

Ապրիլի 26, 2014

Իհարկե, հասկանալի են թուրքական հասարակական կազմակերպությունների հանդեպ հայերի անվստահության հիմքերը, քանի որ ավելի քան 90 տարի առաջ բացարձակ լուրջություն էր տիրում քաղաքացիական հասարակության կողմից: Այդ մասին ապրիլի 26-ին կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտարարել է թուրքական «Dur De» («Ոչ ասա ռասիզմին ու ազգայնականությանը») կազմակերպության ներկայացուցիչ Լեւանտ Շեմսեները (Թուրքիա):

Նրա խոսքով՝ այսօր իրենք խնդիր ունեն համոզել հասարակության նույնիսկ ամենաառաջադեմ ներկայացուցիչներին, որպեսզի նրանք ընդունեն Հայոց

ցեղասպանության փաստը: «Մենք շարունակում ենք մնալ թուրք հասարակության փոքրամասնությունը, որը ճանաչել է Հայոց ցեղասպանության փաստը: Մեր համագործակցությունը Հայաստանի եւ հայկական սփյուռքի կազմակերպությունների հետ սկսվել է վերջին 2-3 տարվա ընթացքում, սակայն աստիճանաբար զարգանում է», - նշել է Լեւանոս Շեմսեւերը:

Նա նաեւ ընդգծել է, որ չնայած վերջին հայտարարություններին, քուրդերը նույնպես Հայոց ցեղասպանության հարցի առթիվ հստակ դիրքորոշում չունեն:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Անկարայում կայացած համաժողովի ընթացքում համաձայնություն է ձեռք բերվել ցեղասպանության հետ կապված հայկական պահանջի 10 կետերի շուրջ

Ապրիլի 26, 2014

Երկու ամիս առաջ Թուրքիայի մայրաքաղաք Անկարայում քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների նախաձեռնությամբ համաժողով է կազմակերպվել, որի քննարկմանն են ներկայացվել ցեղասպանության հետ կապված հայկական պահանջի 10 կետեր: Այդ մասին այսօր՝ ապրիլի 26-ին կայացած մամուլի ասուլիսին հայտարարել է թուրքական «Dür De» (Ոչ ռասիզմին եւ ազգայնականությանը) կազմակերպության ներկայացուցիչ Լեվանոս Շեմսեւերը: Նրա խոսքով, կազմակերպությունը վերջերս շփումների մեջ է մտել հայկական սփյուռքի մի քանի կազմակերպությունների հետ, որոնց մի մասը սկսել է նաեւ Թուրքիայում գործունեություն ծավալել: «Երկու ամիս առաջ քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչները Անկարայում համաժողով էին կազմակերպել, որին մենք եւս ներկա էինք: Քննարկման էին դրվել հայկական պահանջի 10 կետեր: Դրանց շուրջ այնպիսի համաձայնություն է ձեռք բերվել, որ արտահայտում է հայկական սփյուռքի բոլոր պահանջները: Մեր կազմակերպությունը առանց վերապահումների ընդունում է այդ բոլոր կետերը եւ

այսուհետ էլ բոլոր ուժերով աջակցություն է ցուցաբերելու նմանատիպ նախաձեռնություններին», - նշել է թուրքական կազմակերպության ներկայացուցիչը: Անդրադառնալով հիշյալ կետերի բովանդակությանը, նա նշել է, որ հստակ չի հիշում դրանք, բայց առանձնացրել է քաղաքացիության իրավունքի, ցեղասպանության գոհերի ունեցվածքի վերադարձի, ճանաչման եւ ներողություն հայցելու մասին կետերը:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Թուրքիայում կրկին քանդել են հայերի գերեզմանները եւ ոսկորները աղբի տոպրակներով հանձնել են դատախազություն

Ապրիլի 25, 2014

Թուրքիայի Բինգյոլ նահանգի Յայլադերեի շրջանում հայերի գերեզմանոցում հողային աշխատանքների ժամանակ հայտնաբերված մարդկային ոսկորները մաժունի մեծ տարաներով եւ աղբի տոպրակներով հանձնել են դատախազություն:

Ինչպես տեղեկացնում է Ստամբուլի հայկական «Ակոս»-ը, Բինգյոլի Յայլադերեի շրջանում մի գործառնալի համար խմելու ջրի խողովակ անցկացնելու ժամանակ փորել են նաեւ 1915-ից հետո լքված մի հայկական գերեզմանոցի տարածքը: Այդ ընթացքում շինարարները հայտնաբերել են մարդկային ոսկորներ, որոնք տեղավորել են մաժունի մեծ տարայի եւ աղբի տոպրակների մեջ եւ դատական փորձաքննության համար հանձնել են դատախազություն:

Խնդրի հետ կապված քրդական «Խաղաղություն եւ ժողովրդավարություն» կուսակցության Բինգյոլից ընտրված պատգամավոր Իդրիս Բալուբենը «Ակոս»-ի հետ զրույցում հայտնել է, թե անհանգստացած է հայերի գերեզմանի ավերման փաստով եւ դրա հետ կապված գրավոր հարցադրում է ներկայացնելու խորհրդարան:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Թուրքիայում քչերը գիտեն, որ իրենց հայրենիքում ժամանակին հայեր են ապրել. թուրք լրագրող

Ապրիլի 24, 2014

Թուրքիայի վարչապետի ուղերձը կարևոր էր, բայց այն լիարժեք չէր, քանի որ նա չիտուեց Յեդասպանության մասին, միայն ասաց՝ առաջին համաշխարհային պատերազմի զոհեր: Այս մասին այսօր NEWS.am-ին ասաց Օիծեռնակաբերդի հուշահամալիրում Եդեռնի զոհերի հիշատակը հարգելու եկած թուրք պատմաբան Բյուզանդ Բիլմազը՝ անդրադառնալով Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի՝ ապրիլի 23-ի ուղերձին:

«Մենք չենք կարող այդ երկուսը՝ հայերի հետ տեղի ունեցածն ու համաշխարհային պատերազմը հավասարեցնել, քանի որ խոսքը գնում է ցեղասպանության, մարդկության դեմ հանցագործության մասին: Թուրքիայում Յեդասպանությունն ընդունող մարդկանց թիվը տարեցտարի ավելանում է, չնայած դեռ շատ քչերն են ընդունում: Մենք բազմաթիվ կոնֆերանսներ, ցուցադրություններ ենք կազմակերպում՝ հասարակության տեղեկացվածությունը բարձրացնելու համար», - ասաց պատմաբանը՝ նշելով, որ վերջին տարիների Ստամբուլի կենտրոնական հրապարակում քաղաքացիական հասարակությունը հավաքվում է իր ցավակցությունը հայտնելու եւ կատարվածի համար ներողություն խնդրելու համար, սակայն այս տարի, նրա խոսքով, նրանց միացել են նաեւ արտասահմանից եկած որոշ կազմակերպություններ:

Թուրք պատմաբանը տեղեկացրեց, որ օրեր առաջ է եկել Հայաստան՝ Արեւմտահայոց ազգային համագումարին մասնակցելու հրավերով: Պատմաբանի հետ Հայաստան ժամանած լրագրող Ադնան Գենչը, որն այսօր նույնպես Օիծեռնակաբերդի հուշահամալիր էր այցելել, NEWS.am-ի հետ զրույցում նշեց, որ որքան էլ վարչապետն իր ուղերձում չի ասել Յեդասպանությունը բառը, նրա ուղերձը կարևոր է, քանի որ առաջին անգամ «ցավակցություն է հայտնել անցյալի վերաբերյալ»: Նա նշեց, որ Թուրքիայում շատ քիչ մարդիկ գիտեն, որ իրենց հայրենիքում ժամանակին հայեր են ապրել: «Շատ մեծ գործ է ընկնում մեզ վրա, քանի որ մենք պետք է բացատրենք 100-ամյակի խորհուրդը, պատմական իրականությունը: Ու թեև Թուրքիան շարունակում է իր հարյուրամյա ժխտողական քաղաքականությունը, որոշ կուսակցություններ, ոչ կառավարական կազմակերպություններ աշխատանքներ են կատարում՝ Յեդասպանության

վերաբերյալ հասարակության գիտակցությունը բարձրացնելու ուղղությամբ», - նշեց լրագրողը: Նա Յեդասպանությունը ճանաչելու կոչ հղեց Թուրքիային և ողջ աշխարհին՝ ասելով, որ Թուրքիան պատասխանատու է իր անցյալի համար և Յեդասպանությունը պետք է ճանաչի հանուն իր երկրի զարգացման, ժողովրդավարացման: Միևնույն ժամանակ, նա վստահաբար ասաց, որ իր կարծիքով, Թուրքիան մոտ ապագայում դժվար թե ճանաչի Յեդասպանությունը:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Թուրքիայում պետական պահպանության վերցված եկեղեցին շարունակում են ոչնչացնել

Մայիս 17, 2014

Թուրքիայի Ուրֆա նահանգի (Ուռհա, Եդեսիա) հայկական Գերմուշ (Կամուրջ) գյուղի հայկական եկեղեցին, որը 2 տարի առաջ հայտարարվել էր զբոսաշրջային կենտրոն, շարունակվում է անխնա թալանվել անհայտ անձանց կողմից:

Թուրքական Yeniurfagazetesi կայքի փոխանցմամբ՝ Գերմուշ գյուղի բնակիչներն անհանգստացած են, որ 1895 թվականին հայերի կողմից կառուցված եկեղեցին 1915-ից հետո բախտի քմահաճությամբ է մատնվել:

Թեև եկեղեցին զրոսաշրջային կենտրոն է հայտարարվել եւ 2013-ին հատուկ մաքրություն է անցել, այն շարունակում է մնալ գանձագողերի թիրախը: Տեղի բնակիչները նշել են, թե նախորդ տարի մի հրապարակում էր եղել, որ եկեղեցին օգտագործվում է որպես ախոռ, որից հետո մի պահ ուշադրություն է դարձվել եւ նորից մոռացվել եկեղեցու պահպանության մասին:

Գյուղացիները նշել են, թե իրենք կարելուք են պատմական կառույցը, փորձում պահպանել այն, սակայն իրենց արածը բավարար չէ եկեղեցու պահպանման համար:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Մուշի Սուրբ Մարինե եկեղեցին սպասում է վերանորոգմանը

Մայիսի 17, 2014

Ներկայում Թուրքիայի տարածքում գտնվող Մուշի հայկական Բերդի թաղում գտնվող Սուրբ Մարինե եկեղեցու վերանորոգման համար Մուշի նոր ընտրված քաղաքապետը աշխատանքներ է իրականացնում:

Ստամբուլի հայկական «Ակոս»-ի թղթակցի հետ զրույցում Մուշի քաղաքապետ Ֆեյաթ Ասիան նշել է, թե Սուրբ Մարինե եկեղեցին պահպանելու համար հատուկ աշխատանքներ են տարվում, իսկ վերականգնման համար նախագծեր են փնտրում:

Նախորդ տարի՝ 2013-ի ամռանը սկսվեց Քալե (Բերդի թաղ) թաղամասի քանդումը, որտեղ գտնվում էին հայկական տները: Մուշի նախկին քաղաքապետը հայկական պատմական տների քանդումը պայմանավորել

էր նոր բազմաբանկարան շենքերի կառուցման անհրաժեշտությամբ:

Հայկական թաղամասի գրեթե բոլոր տները քանդված են, սակայն Սուրբ Մարինե եկեղեցին կիսով չափ կանգուն է: Եկեղեցին չի քանդվել, քանի որ այն գրանցված է որպես պատմական կառույց:

Սուրբ Մարինեն հանդիսացել է Մուշի գլխավոր եւ ամենամեծ եկեղեցին:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Պոլսո հայոց փոխպատրիարքը հանդիպել է Էրդողանի հետ

Մայիս 01, 2014

Պոլսո հայոց պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ. արքեպիսկոպոս Արամ Աթեշյանն այցելել է Թուրքիայի վարչապետի նստավայր եւ հանդիպում անցկացրել վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հետ:

Թուրքական Milliyet-ի փոխանցմամբ՝ մայիսի 1-ին Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հետ հանդիպումից հետո Պոլսո հայոց պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ. արք. Արամ Աթեշյանը լրագրողների հետ զրույցում նշել է, թե իրենք չեն կարող չնկատել, որ առաջին անգամ թուրք վարչապետը ցավակցել է հայերին:

«Մենք չենք ուզում, որ այս խաղաղության ճյուղը չորանա: Ուզում ենք, որ այն ծաղկի եւ բերք տա: Այդ բերքի համար բոլորի աջակցության կարիքը կա: Վարչապետի ուղերձն արժանացել է հայ համայնքի մեծ մասի հավանությանը: Եկեք ձեռք-ձեռքի տանք եւ խաղաղության կամուրջի կառուցման համար դերակատարություն ստանձնենք», -ասել է արք. Աթեշյանը՝ նշելով, որ կա նեխած դիակ, որի հոտը խանգարում է երկու ժողովուրդներին:

Նշենք, որ Թուրքիայի պատմության մեջ առաջին անգամ վարչապետը ապրիլի 24-ից առաջ ցավակցություն է հայտնել 1915-ի գոհվածներին, սակայն իր հայտարարության տեքստում կրկին չի հեռացել պաշտոնական ժխտողական թեզից:

Թուրքիայում հայ-թուրքական խնդիրների վերաբերյալ նոր գիրք է հրատարակվել

Մայիսի 01, 2014

Ստամբուլի քաղաքապետարանի մշակույթի բաժինը հրատարակել է հայ-թուրքական հարաբերություններին եւ խնդիրներին նվիրված գիրք:

Թուրքական Sondakika կայքի փոխանցմամբ՝ հայ-թուրքական հարաբերությունների վերաբերյալ նաեւ 18 հայ մասնագետների կարծիքը ներառող գրքում հեղինակ, Սաքար համալսարանի հայ-թուրքական հարաբերությունների հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Հալուք Սելվին ուշադրության է հրավիրել երկկողմ հարաբերություններում առկա խնդիրներին եւ դրանց լուծման ուղղությամբ առաջարկներին:

Նշվում է, որ գրքում հայ-թուրքական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը ներառում է 1000-ամյա անցյալից մինչ մեր օրերը, ներկայացնում թե Հայկական հարցի որ կողմում է Թուրքիան, թե ինչեր պետք է իրականացվեն երկու երկրների հարաբերությունների կարգավորման համար:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

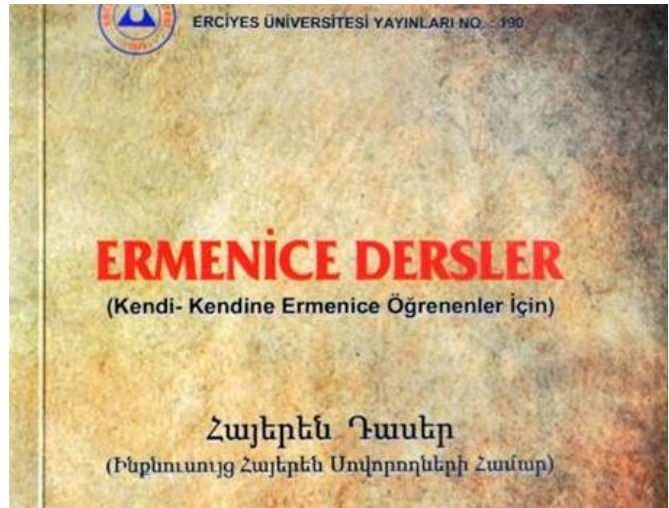
Թուրքիայում առաջին անգամ արեւելահայերենի դասագիրք է ստեղծվել

Մայիսի 01, 2014

Թուրքիայի Էրջիյեսի համալսարանում արեւելահայերենի ուսուցման համար առաջին անգամ դասագիրք է ստեղծվել:

Թուրքական Diyarbakirsoz կայքի փոխանցմամբ՝ Թուրքիայի Էրջիյեսի համալսարանի գրականության ֆակուլտետի հայոց լեզվի եւ գրականության բաժնի ադրբեջանցի դասախոս Գաֆֆար Չաքմաք Մեհդիյեը կազմել է արեւելահայերենի ուսուցման համար թուրքերենով դասագիրք:

Ադրբեջանցի դասախոսը նշել է, իր կազմած դասագիրքը Թուրքիայում արեւելահայերենի առաջին դասագիրքն է:

Նա շեշտել է, թե Թուրքիայում հայերենի ուսուցումը հայ-թուրքական հարաբերությունները հասկանալու համար կարևոր է, իսկ հայ-թուրքական արխիվների բացվելուց հետո մեծ արժեք կունենա:

Բաքվի համալսարանից ժամանած Գաֆֆար Չաքմաք Մեհդիյեը նշել է, թե վերջին տարիներին Թուրքիայում մեծացել է ուսանողների հետաքրքրությունը հայոց լեզվի եւ գրականության բաժնի նկատմամբ:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Թուրք հետազոտող. Օսմանյան արխիվները փակ են կամ ոչնչացված

Մայիսի 03, 2014

Օսմանյան կայսրության եւ Թուրքական Հանրապետության դարաշրջանի փաստաթղթերը փակ են, ոչնչացված են կամ էլ չեն դասակարգվել: Այդ մասին «Bianet» կայքին տված հարցազրույցում հայտարարել է թուրք հետազոտող Մեհմեդ Փոլաթելն ի պատասխան Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի պնդմանն այն մասին, որ արխիվները բաց են Հայոց ցեղասպանության հետազոտությունների համար:

«Գլխավոր շտաբի արխիվները միայն թղթի վրա են բաց, սակայն գործնականում փակ են: Խնդիրներ են առաջանում նույնիսկ բաց արխիվներում այն

պատճառով, որ փաստաթղթերը կամ դասակարգված չեն, կամ բացակայում են»,- նշել է Բողազիչի համալսարանի ասպիրանտ Մեհմեդ Փոլաթելը: Այս պահին նա աշխատում է դոկտորական ատենախոսության վրա Աթաթուրքի սկզբունքների եւ թուրքական հեղափոխության պատմության ինստիտուտում օսմանյան դարաշրջանում հայերի բռնագրավված ունեցվածքի եւ հողային պահանջատիրության թեմայով: «Կան հեռագրերը, սակայն չկան պատասխանները: Նույնիսկ բաց արխիվներում փաստաթղթեր են պակասում»,- ասել է հետազոտողը:

Նրա խոսքով՝ այժմ հետազոտողները օսմանյան ու հանրապետական արխիվների մուտքի հնարավորություն ունեն, որոնք գտնվում են վարչապետի Պետական արխիվում: «Մենք կարող ենք տեսնել փաստաթղթերը, այդ թվում նաեւ ոչ գաղտնի, մասնավորապես Ներքին Գործերի նախարարության փաստաթղթեր, որոնք վերաբերում են ցեղասպանության դարաշրջանին: Այն, որ արխիվները բաց են, չի նշանակում, որ բոլոր փաստաթղթերն այնտեղ են: Առաջին համաշխարհային պատերազմի ավարտին հանրապետական դարաշրջանում արխիվներում փաստաթղթերը կամ ոչնչացվեցին, կամ գաղտնավորվեցին: Օրինակ, թեեւ նահանգապետերին եւ նրանց տեղակալներին ուղղված հեռագրերը կան, մենք չենք կարող գտնել դրանց պատասխանները: Նման թերություններն էականորեն բարդացնում են հետազոտողների աշխատանքը: Այդ կերպ անհրաժեշտ է դառնում ցեղասպանության վերաբերյալ այլ արխիվների համեմատական ուսումնասիրությունը»,- նշել է Մեհմեդ Փոլաթելը:

Ինչ վերաբերում է ռազմական արխիվներին, հետազոտողը հայտարարել է. «Ռազմական արխիվները դե ֆակտո փակ են, բայց ես հույս ունեմ, որ վարչապետի վերջին հայտարարությունից հետո այդ արխիվները կբացվեն: Ռազմական արխիվները հետազոտողների համար բաց են միայն թղթի վրա: Օրինակ, հետազոտություն իրականացնելու համար պետք է հայտ ներկայացնել արխիվ, որի պատասխանը գալիս է գնահատումից մեկ ամիս հետո: Թեման, որի վրա աշխատում ես, կամ քո հայացքները կասկածելի են թվում, քեզ կարող են մերժել: Մերժման ժամանակ ոչ մի հիմնավորում չի ներկայացվում: Եթե քեզ թույլ են տալիս հետազոտություն իրականացնել, ապա թույլ են տալիս տեսնել միայն այն փաստաթղթերը, որոնք առնչություն ունեն քո թեմայի հետ: Դու չես կարող տեսնել փաստաթուղթը, որի համար հայտ ես ներկայացրել, եթե արխիվը վարողը համարի, որ այն կապ չունի քո թեմայի հետ»:

Երկրորդ, Փոլաթելի խոսքով՝ ռազմական արխիվները ամբողջությամբ չեն դասակարգվել եւ կատալոգների համակարգը, ներառյալ փաստաթղթերի սեղմագրերը, փակ է հասարակության համար: «Դրա համար էլ մենք այդ արխիվներում պահվող փաստաթղթերի մասին

տեղեկանում ենք նրանցից, որոնք այնտեղ հետազոտություն են իրականացնում: Իրականում դա պետք է առցանց հասանելի լիներ հասարակության համար: Բացի այդ, բոլոր փաստաթղթերը, որոնք առնչություն ունեն օսմանյան ժամանակաշրջանին, պետք է փոխանցվեն օսմանյան արխիվ: Արխիվների այդպիսի բազմազանությունը բարդացնում է հետազոտությունները»,- ամփոփել է թուրք հետազոտողը:

Հիշեցնենք, որ Հայոց ցեղասպանության 99-րդ տարելիցի նախօրեին Թուրքիայի Հանրապետության վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը «1915թ. իրադարձությունների առնչությամբ» հայտարարությամբ է հանդես եկել, որտեղ, մասնավորապես, ասվում է. «Այս օրը, որ առանձնակի նշանակություն ունի մեր երկրում եւ ամբողջ աշխարհում ապրող հայ քաղաքացիների համար, արժեքավոր հնարավորություն է ընձեռում պատմական իրադարձությունների վերաբերյալ կարծիքների ազատ փոխանակման համար: Չի կարելի հերքել, որ Օսմանյան կայսրության գոյության վերջին տարիները, նրա միլիոնավոր թուրք, քուրդ, արաբ, հայ եւ այլ ազգությունների քաղաքացիների համար՝ անկախ կրոնական եւ էթնիկ պատկանելությունից, բարդ եւ դառը իրադարձություններով լի ժամանակահատված են եղել»:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Դավութօղլուն հանդիպել է արթեպիսկոպոս Արամ Աթեշյանի հետ եւ հույս հայտնել, որ իրենց պարզած ձեռքն օդում չի մնա

Մայիսի 02, 2014

Թուրքիայի արտգործնախարար Ահմեդ Դավութօղլուն մայիսի 1-ին ճաշի սեղանի շուրջ հանդիպում է կազմակերպել Պոլսո հայոց պատրիարքական ընդհանուր փոխանրդ. արք. Արամ Աթեշյանի գլխավորած պատվիրակության հետ՝ հույս հայտնելով, որ վարչապետ Էրդողանի ուղերձը համապատասխան արձագանք գտնի հայկական կողմում:

Թուրքական Anadolu գործակալության փոխանցմամբ՝ Թուրքիայի ԱԳ նախարար Ահմեդ Դավութօղլուն Պոլստ հայոց պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ, արք. Արամ Աթեշյանի հետ հանդիպումից հետո լրագրողների հետ զրույցում նշել է, թե հայկական պատվիրակության հետ հանդիպումն անցել է խիստ բարեկամական մթնոլորտում, որի ժամանակ հայ համայնքի ներկայացուցիչներն իրենց գոհունակություն են հայտնել Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի՝ ապրիլի 24-ի հետ կապված ուղերձի համար:

«Վարչապետի ցավակցական ուղերձը մարդկային պարտականությունն էր, որով կրկին ցույց տվեցինք, որ աշխարհի ցանկացած կետում ապրող հայի հետ երկխոսություն ստեղծելու կամք ունենք: Նույնով ենք, որ այս հոդերում դարեր տեսած խաղաղությունը կշարունակվի եւ մեր պարզած խաղաղության ձեռքն օդում չի մնա», -ասել է Դավութօղլուն:

Նշենք, որ Դավութօղլուի հետ հանդիպումից առաջ արք. Արամ Աթեշյանը հանդիպել էր նաեւ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հետ:

Թուրքիայի պատմության մեջ առաջին անգամ վարչապետը ապրիլի 24-ից առաջ ցավակցություն է հայտնել 1915-ի զոհվածներին, սակայն իր հայտարարության տեքստում կրկին չի հեռացել պաշտոնական ժխտողական թեզից:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

«National Post»: Հայոց ցեղասպանության Աննա Ֆրանկը

Մայիսի 02, 2014

Ապրիլը ցեղասպանության մասին տեղեկացվածության բարձրացման ամիս է, այն համայն մարդկությանը այնպիսի իրադարձությունների, ինչպիսիք են Ռուսոնայի ցեղասպանությունը, Հոլոքոստը եւ Հայոց ցեղասպանությունը, զոհերի հիշատակը հարգելու հնարավորություն է ընձեռում: Այս մասին գրել է «National Post»-ը:

Փրկվածներից մեկը որք Արշալույս Մարդիդանն էր (1901–1994), ով Օսմանյան կայսրության Խարբերդ քաղաքից մի փոքր հյուսիս էր բնակվում: Չնայած նրա ընտանիքի անդամների մեծ մասը սպանվել են, աղջնակին հաջողվել է փախչել եւ անչափահաս տարիքում Միացյալ Նահանգներ նեղգաղթել, որտեղ նա սկզբնական շրջանում Հայաստանի եւ Միրիայի օգնության ամերիկյան կոմիտեում (հետագայում խիստ ազդեցիկ կազմակերպություն դարձավ եւ «Մերձավոր Արեւելքի օգնության կոմիտեի» վերանվանվեց) աշխատող մի պաշտոնյայի պաշտպանությանն էր հանձնվել:

Ժամանելուն պես որք աղջնակը հարցազրույց է տվել ամերիկյան լրագրողներին՝ պատմելով կրած սարսափելի տառապանքների մասին: Մոտավորապես այդ ժամանակ էլ նա փոխել է իր անունը եւ Ավորա Մարդիդանյան դարձել: Նրա պատմությունը, որ ի սկզբանե «Բզկտված Հայաստան. Մեծ Եղեռնից փրկված քրիստոնեա աղջկա՝ Ավորա Մարդիդանյանի պատմությունը» անվանումն էր կրում, մաս առ մաս տպագրվել է «Հերսո» կորպորացիային պատկանող թերթերում, իսկ այնուհետեւ գրքի տեսքով հրապարակվել 1918թ.: Այն մի քանի հրատակարարություններով է լույս տեսել եւ ընդհանուր առմամբ 300 հազար օրինակի վաճառք ապահովել:

Ավորայի կյանքի պատմության նկատմամբ հասարակության հետաքրքրությունը Հոլիվուդի ուշադրության կենտրոնում է հայտնվել, եւ հիշողությունների հիմքով ֆիլմի սցենար է գրվել: Արդյունքում 85 րոպե տևողությամբ համր պատմական ֆիլմ է նկարահանվել (սուբտիտրերով), որտեղ զանգվածային տարիանման, բռնաբարությունների եւ հայերի սպանության մասին պատմող լիարժեք կադրեր են ցուցադրվել: Ֆիլմի գլխավոր հերոսը երիտասարդ, հրապուրիչ արտաքինով Ավորա Մարդիդանյանն էր՝ իր իսկ դերակատարմամբ:

Նման երիտասարդ տարիքում ցեղասպանություն տեսնելը եւ սեփական ընտանիքի անդամների մեծ մասի սպանության ականատես դառնալը արդեն իսկ ահավոր բան էր: Բայց տարիներ անց դեռահաս տարիքում տեսած այդ պատկերները կենդանացնելու եւ կրկին վերապրելու առաջարկն ավելի ցավագին էր: Ուշագրավ է, որ ֆիլմում ինքն իր դերն է մարմնավորել նաեւ Օսմանյան կայսրությունում ԱՄՆ-ի դեսպան Հենրի Մորգենթաուն: Ֆիլմը նկարահանվել է 1918թ., այն սկզբում կոչվել է «Հոշոտված Հայաստան», հետո վերանվանվել է «Հոգիների աճուրդ»: Սա, ամենայն հավանականությամբ, ցեղասպանության մասին հոլիվուդյան առաջին մեծ նկարահանումն էր:

Ժամանակի ընթացքում ֆիլմի կրկնօրինակները կորել են կամ վնասվել, ինչը բնորոշ չէ այդ դարաշրջանի ֆիլմերին: Այսօր ֆիլմի ամբողջական օրինակը չկա: Եվ համր կինոյի պատմության վաղ դարաշրջանի մասին գրքերն այդ ֆիլմն անտեսել են: Այնուամենայնիվ, այն ամբողջությամբ մոռացության չի մատնվել. կանադահայ

կինոռեժիսոր Աստմ Էգոյանը եւ Հայոց ցեղասպանությունն ուսումնասիրող գիտնականները շարունակում են փնտրել ֆիլմի ժապավենները: Շատերի կարծիքով՝ Ավրորա Մարդիգանյանը «Հայոց ցեղասպանության Աննա Ֆրանկն է»:

Նա ցեղասպանության նման ողբերգությանը դիմակայելու մարդկային փորձի հայկական մարմնավորումն է:

Միջազգային գիտաժողով. «Բռնի կրոնափոխությունը Ցեղասպանության ընթացքում եւ դրանից առաջ. մահմեդականացված հայեր»

Մայիսի 04, 2014

«Ազգային վերածնունդ» կուսակցությունը եւ Ստեփանակերտի «Մեսրոպ Մաշտոց» համալսարանը ԱՐՄԱԿԱԴ գիտական ցանցի հետ համատեղ Հայոց ցեղասպանության 100-ամյա տարելիցին ընդառաջ, 2015թ. ապրիլին Արցախի Հանրապետության Շուշի քաղաքում կազմակերպում են միջազգային գիտաժողով «Բռնի կրոնափոխությունը ցեղասպանության ընթացքում եւ դրանից առաջ. մահմեդականացված հայեր» խորագրով:

Հայերի բռնի կրոնափոխության, մահմեդականացման թեման օր օրի ավելի ակտուալ է դառնում, հայտնվում են թեման լուսաբանող բազմաթիվ գիտական իշխատություններ եւ լրագրողական նյութեր: Այս գիտաժողովը նպատակ ունի ի հայտ բերել նոր փաստեր մահմեդական հայերի վերաբերյալ: Ելույթները կհրատարակվեն առանձին ժողովածուով: Ելույթների համառոտ շարադրանքը (մինչեւ 500 բառ), ինչպես նաեւ հեղինակի համառոտ ինքնակենսագրությունը հայերեն կամ անգլերեն լեզուներով մինչեւ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ը կարող եք ուղարկել info@avk.am էլեկտրոնային հասցեով:

Գիտաժողովին վերաբերվող հարցերի համար եւս կարող եք գրել վերոնշյալ հասցեով:

Գիտաժողովի աշխատանքային լեզուները՝ հայերեն եւ անգլերեն:

Թուրքիայի հանրապետության պատմության մեջ առաջին անգամ հայկական դպրոց է կառուցվում

Մայիս 27, 2014

Ստամբուլի Բաքրըքյոյ թաղամասում այս տարվա սեպտեմբերին տեղի է ունենալու մինչեւ 500 աշակերտի համար նախատեսված հայկական նոր դպրոցի բացումը:

Թուրքական Demokráthaber կայքի փոխանցմամբ՝ Թուրքիայի հանրապետության ստեղծումից հետո առաջին անգամ Ստամբուլի հայերն առաջին անգամ նոր դպրոց են կառուցում: Բաքրըքյոյի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցու հիմնադրամի նախագահ Մեսութ Օզդեմիրը նշել է, թե իրենց դպրոցն արդեն 170 տարվա պատմություն ունի եւ չի համապատասխանում դպրոցի աշակերտների պահանջներին, որի համար էլ հայ համայնքը նախաձեռնել է նոր դպրոցի շինարարություն:

Մեր դպրոցում այս պահին սովորում է 400 աշակերտ: Ուզում ենք, որ նրանց կարողանանք տրամադրել ժամանակակից եւ ավելի լավ կրթություն, ասել է Մեսութ Օզդեմիրը:

Նշվում է, որ Ստամբուլի 19 հայկական դպրոցներում, որոնցից 6-ը պատկանում են կաթոլիկ եկեղեցուն, սովորում են 3000 հայ աշակերտներ:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Միջազգային

Օտտավայում հայերի երթը լարված մթնոլորտում է անցել

Ապրիլի 25, 2014

Օտտավայում ապրիլի 24-ին Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված ամենամյա երթը քիչ է մնացել բռնի հակամարտության վերածվի, երբ երթի մասնակիցները հանդիպել են 500 թուրքերի, գրում է «Ottawa Sun»-ը:

Օտտավայի ոստիկանությունը եւ Կանադայի թագավորական հեծյալ ոստիկանության ծառայողները բարձր պատրաստականության են բերվել, երբ հարյուրավոր թուրքեր ներխուժել են Խորհրդարանական բլուր, որտեղ Հայոց ցեղասպանության 99-րդ տարելիցի միջոցառումներ էին ընթանում:

Բարիկադներով եւ տասնյակ ոստիկաններով բաժանված երկու կողմերն էլ սկսել են վիրավորել միմյանց: Միջոցառմանը ներկա էին եղել դաշնային պատգամավորներ, այդ թվում՝ Ռուսիայի Գալիպոն եւ վերջերս հրաժարական տված լիբերալ պատգամավոր Զիմ Կարիգիանինսը, որն էլ դիմել էր ամբոխին: «Այստեղ թուրքերի ներկայությունը ցույց է տալիս, որ նրանք ամաչում են, այլապես այստեղ չէին լինի, - ասել է նա եւ հավելել, - ո՞ր տիմարն է նրանց թույլ տվել այստեղ հավաքվել: Ես հուզված եմ Խորհրդարանական բլրում այդպիսի անտագոնիստների ներկայությունից»: Երբ Կարիգիանինսն ավարտել է խոսքը, թուրքերն արդեն հեռացել էին: Հայ արքեպիսկոպոսը եւ մասնակիցները ծաղիկներ են դրել Անմար կրակի մոտ, իսկ այնուհետեւ երթով գնացել «Մաքրոնալդ» այգի եւ Թուրքիայի դեսպանատան մոտ, որտեղ նրանց դիմավորել է երկու հազար թուրք: Ոստիկանության ջոկատներով բաժանված երկու կողմերը փոխադարձ վիրավորանքներ են հասցրել, մինչեւ որ ոստիկանությունը փակել է այգին:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

CNN հեռուստաընկերությունը Օբամային հիշեցրել է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու խոստման մասին

Ապրիլի 25, 2014

CNN հեռուստաընկերությունը ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբամային հիշեցրել է, որ 2008-ին նա խոստացել էր ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, բայց մինչ օրս չի կատարել խոստումը:

Հեռուստաընկերության տեսառեպորտաժում նշվում է, որ Օբաման խոսել է ցեղասպանության ճանաչման անհրաժեշտության մասին, նույնիսկ եթե դա դուր չգա ԱՄՆ դաշնակից Թուրքիային: Ռեպորտաժում բերվում են կադրեր Օբամայի ելույթից, որտեղ նա խոսում է ցեղասպանության ճանաչման մասին:

«Սակայն, այսօր՝ Հայոց ցեղասպանության հիշատակի օրը, նախագահ Օբաման 6-րդ անգամ հրաժարվեց ասել այդ բառը, որը խոստացել էր ասել», - հիշեցնում է լրագրողը:

Նա նաեւ նշում է, որ այդ տարի իր ելույթում Օբաման հայտարարել էր, որ իր տեսակետը 1915-ի իրադարձությունների վերաբերյալ չի փոխվել: «2008-ին Օբաման Հայոց ցեղասպանությունն անվիճելի փաստ էր անվանել, բայց հիմա ստացվում է, որ այն բավական վիճելի է դարձել», - ամփոփել է հեղինակը:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Փարիզի քաղաքապետ. Երդողանի հայտարարությունը առաջին քայլն է

Ապրիլի 25, 2014

Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հայտարարությունը, որը ցավակցություն էր հայտնել Հայոց ցեղասպանության զոհերի սերունդներին, առաջին քայլն է: Այս մասին հայտարարել է Փարիզի նորընտիր քաղաքապետ Անն Իդալգոն՝ Փարիզի քաղաքապետարանում ապրիլի 24-ին, Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված միջոցառման ժամանակ, որտեղ հավաքվել էին հայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Ինչպես գրում է ֆրանսիական «L'Express» ամսագիրը, քաղաքապետարանում հավաքված հայերը աշխույժ քննարկել են Թուրքիայի վարչապետի հայտարարությունը՝ անելով տարբեր առաջարկություններ: Անդրադառնալով այդ թեմային, Փարիզի քաղաքապետն ասել է. «Խոսքը պետք է հնչի»: Ապա նա հարց է հնչեցրել, թե ինչ կարող է նշանակել Էրդողանի այս ժեստը. «Արդյոք սա առաջընթաց է: Պե՞տք է իրերն ընդունել այնպես, ինչպես դրանք կան: Ես նախընտրում եմ լավատես լինել. սա առաջին քայլն է», - ասել է նա:

Հիշեցնենք, որ Հայոց ցեղասպանության 99-րդ տարելիցի նախօրեին Թուրքիայի Հանրապետության վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը «1915թ. իրադարձությունների

առնչությամբ» հայտարարությամբ է հանդես եկել, որտեղ, մասնավորապես, ասվում է. «Այս օրը, որ առանձնակի նշանակություն ունի մեր երկրում եւ ամբողջ աշխարհում ապրող հայ քաղաքացիների համար, արժեքավոր հնարավորություն է ընձեռում պատմական իրադարձությունների վերաբերյալ կարծիքների ազատ փոխանակման համար: Չի կարելի հերքել, որ Օսմանյան կայսրության գոյության վերջին տարիները, նրա միլիոնավոր թուրք, քուրդ, արաբ, հայ եւ այլ ազգությունների քաղաքացիների համար՝ անկախ կրոնական եւ էթնիկ պատկանելությունից, բարդ եւ դառը իրադարձություններով լի ժամանակահատված են եղել»:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Քալիֆորնիայի նահանգապետ. Հայոց ցեղասպանությունը բարգավաճող քաղաքակրթության հետքերը վերացնելու Օսմանյան կայսրության կանխամտածված փորձն է եղել

Ապրիլի 25, 2014

Քալիֆորնիայի նահանգապետ Ջերրի Բրաունը 2014թ. ապրիլի 24-ը Հայոց ցեղասպանության զոհերի ոգեկոչման օր է հայտարարել: Այս մասին հաղորդվում է նահանգապետի պաշտոնական կայքում:

«1915-1923թթ հայերը չարչարանքների, սովի, զանգվածային սպանությունների եւ իրենց պատմական հայրենիքից վտարման են ենթարկվել: Մահացել է 1,5 մլն մարդ: Հայոց ցեղասպանությունը, որ նաեւ «20-րդ դարի առաջին ցեղասպանություն» անունով է հայտնի, բարգավաճող, ազնիվ քաղաքակրթության հետքերը վերացնելու Օսմանյան կայսրության կանխամտածված փորձն է եղել:

Աշխարհասփյուռ հայկական համայնքն այդ ողբերգությունը ապրիլի 24-ին է հիշում: Այս օրը մենք հարգանքի տուրք ենք մատուցում ցեղասպանության զոհերի եւ մազապուրծ փրկվածների հիշատակին եւ հաստատում մեր նվիրվածությունը՝ յուրաքանչյուր ժողովրդի նկատմամբ հետագա չարագործությունները կանխարգելելու գործին», - ասվում է հայտարարության մեջ:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Փորձագետ. ԱՄՆ-ը Հայոց ցեղասպանությունը չճանաչելու քաղաքականության կրողն է

Ապրիլի 25, 2014

Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանն իր հայտարարությամբ կրկին չի ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, բայց արդեն հենց զոհերի հիշատակի օրը: Այս մասին, այսօր՝ ապրիլի 25-ին, մամուլի ասուլիսի ժամանակ նշել է «Արեւմտահայերի խնդիրների ուսումնասիրման կենտրոն» գիտահետազոտական հիմնադրամի տնօրեն Հայկազուն Ալվրցյանը:

Նրա խոսքով՝ Թուրքիայի վարչապետի ցավակցությունները վերաբերում էին ոչ միայն հայերին, այլեւ Օսմանյան կայսրության բոլոր ժողովուրդներին, որոնք կոտորածների են ենթարկվել Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ:

«Այս հայտարարությամբ Էրդողանը եւս մեկ անգամ հաստատել է թուրքական տեսակետը, որ իրենց մոտ Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու խնդիր չկա, նրանք ունեն օսմանյան քաղաքացիներ, որոնք զոհ են գնացել ռազմական գործողություններին Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ», - ընդգծել է Ալվրցյանը:

Այդ տեսանկյունից, ըստ նրա, անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել այդ հայտարարության արձագանքներին:

«Բոլոր հետաքրքրված կազմակերպություններն ու քաղաքական կենտրոնները, որոնք կիսում են այդ կարծիքը, անմիջապես արձագանքեցին, ինչպես օրինակ Եվրամիությունը: Էրդողանի հայտարարությունը ողջունել է նաեւ ԱՄՆ-ը, որը Հայոց ցեղասպանությունը չճանաչելու քաղաքականության կրողն է», - նշել է փորձագետը՝ հավելելով, որ իր այս քայլով Էրդողանը հայտարարությունների ավանդույթ է ձեւավորում, որի շրջանակներում ամեն տարի ապրիլի 24-ին հերքելու է Հայոց ցեղասպանությունը:

Լուսանկարը՝ Արսեն Սարգսյանի/NEWS.am

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

ԱՄՆ-ում վերահրատարակվել է «Հայոց ցեղասպանությունը. նյութեր ամերիկյան մամուլից. 1915-1922թթ.» գիրքը

Մայիսի 04, 2014

ԱՄՆ-ում ցեղասպանության դասավանդման նախագիծը վերահրատարակվել է «Հայոց ցեղասպանությունը. նյութեր ամերիկյան մամուլից. 1915-1922թթ.» գիրքը: Գիրքը սկզբնապես խմբագրվել և հրատարակվել է 1980թ.-ին Հայոց ցեղասպանության հարցերով ռեսուրսային կենտրոնի հիմնադիր Ռիչարդ Քոլյանի կողմից, ով վախճանվել է 2010թ.-ին: 400 էջից բաղկացած գիրքն իրենից ներկայացնում է «The New York Times» թերթի հոդվածների, ամսագրային պատմությունների, հայոց ցեղասպանության մասին պաշտոնական փաստաթղթերի և ակնադատների վկայությունների ժողովածու այն տեսքով, ինչպես որ դրանք հրապարակվել էին այն ժամանակվա ամերիկյան մամուլում: «Հայոց ցեղասպանությունը. նյութեր ամերիկյան մամուլից» գիրքը գիտնականների համար կարևոր աշխատանք է հանդիսանում: Քոլյանը մանրամասն ներկայացրել է Հայոց ցեղասպանության թեմայով ընդարձակ ու հարուստ նյութը, որը հավաքվել է ամերիկյան մամուլից հատկապես «The New York Times»-ից: Այդ կերպ նա մեզ հնարավորություն է տվել հասկանալ հայոց ցեղասպանության մասշտաբներն ու լրջությունը պատմական այդ պահին, որը նույնիսկ հարյուր տարի անց մեծ հետևանքներ ունի»,- նշել է գրող, Քոլեջի համալսարանի պրոֆեսոր Պատրիկ Բալաքյանը: «Հայոց ցեղասպանությունը. նյութեր ամերիկյան մամուլից» գիրքը 1915 և 1922 թվականների ընթացքում Օսմանյան կայսրությունում թուրքական կառավարության կողմից իրականացված Հայոց ցեղասպանության, պարբերական դեպորտացիաների եւ հայերի ջարդի համոզիչ ժամանակագրություն է:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Լիբանանում հայերն ու թուրքերը քննարկել են հաշտեցման ու ցեղասպանության ճանաչման հեռանկարները

Մայիսի 22, 2014

Բեյրութում Մուրբ Հովսեփի համալսարանում Պողոսյան հիմնադրամի նախաձեռնությամբ «Երկխոսության վերականգնում. հայերի եւ թուրքերի օրինակը» անվամբ միջազգային սիմպոզիում է անցկացվել, հայտնում է լիբանանյան «L'Orient-Le Jour» թերթը: Միմպոզիումին ներկա են գտնվել Հայկական կաթոլիկ եկեղեցու կաթողիկոսի պատրիարք Ներսես Պետրոս XIX-ի, ինչպես նաեւ տասնյակ զեկուցողներ Եվրոպայից, Լիբանանից եւ Թուրքիայից: Քննարկումների ընթացքում բարձրացրել են Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ միջեւ հնարավոր երկխոսության վերաբերյալ հարցեր: Ընդգծվել է, որ հայերի համար հաշտեցման յուրաքանչյուր գործընթաց սկսվում է Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչմամբ, այն ժամանակ, երբ թուրքերն ապրում են Օսմանյան կայսրության կրոնաքաղաքական եւ սոցիալական համակարգերի հանդեպ կարոտով, որտեղ մահմեդական իրավունքը վեր է ամեն ինչից: «Թուրք քաղաքացիները Օսմանյան կայսրության կորուստն են վերապրում»,- նշել է համալսարանի դասախոս Ահմեդ Իսմեյլը: Նրա խոսքով՝ վնասվածքը բռնության հիմքն է, որը կարող է ամեն պահի տիրել: Այդ իմաստով, նշել է Իսմեյլը, բռնությունը կապված է բռնարար պատմության եւ վախերի

հետ, որոնք հիմնված են մի քանի արգելքների վրա՝ կապված Թուրքիայում հայերի ճակատագրի քննարկման հետ:

Շարունակելով թուրք դասախոսի միտքը՝ Սբ. Հովսեփի համալսարանում արվեստների ֆակուլտետի ղեկան Քրիստին Բաբիկյանն ընգծել է, որ Թուրքիայի վրաշլակի ցավակցական հայտարարության մեջ «նույն չափով սգում են Օսմանյան կայսրության կորուստը, որպես ծանր շրջան միլիոնավոր թուրք քաղաքացիների համար»:

Պատմելով Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցի էվոլյուցիայի մասին, որը տեղի էր ունենում հայկական կողմում, Քրիստին Բաբիկյանը հիշեցրել է, որ ամեն ինչ սկսվել է 1945թ.-ին, երբ հայկական սփյուռքն առաջին անգամ ՄԱԿ-ին ուղղված նամակում նշել էր իր բողոքների մասին՝ խնդրելով ճնշել Թուրքիային միջազգային մարմինների օգնությամբ: Ցեղասպանությունը ճանաչելու հայերի պահանջներն ակտիվացան 1965թ.-ից հետո, իսկ 1991թ.-ին հայկական նոր պետության ստեղծումից հետո բոլոր հայ նախագահները ցեղասպանության ճանաչման հարցը հայտարարեցին որպես արտաքին քաղաքականության առաջնահերթություն:

Խոսելով հաշտեցման հեռանկարների մասին՝ Ահմեդ Իսմեյլն ընդգծել է թուրք քաղաքացիների կողմից իրենց ինքնության վերաիմաստավորման կարևորությունը: «Մենք պետք է Թուրքիայի քաղաքացիներին բացատրենք, որ ցեղասպանության պատահաբանատվությունը ժողովուրդը չի կրում, այլ պետական պաշտոնյաները, որոնք անմիջական մասնակցություն են ունեցել: Մակայն եթե այսօր այդ հանցագործներն արդեն ողջ չեն եւ չեն կարող դատարանի առջեւ կանգնել, ապա նվազագույնը մենք պետք է նրանց չհերոսացնենք, անվանափոխենք նրանց անունները կողոպտիկներն ու փողոցները»,- ընդգծել է Ահմեդ Իսմեյլը: Նրա կարծիքով՝ խոսքը ներումի մասին չէ, քանի որի այն անհատական է, այլ ցեղասպանության ճանաչման մասին:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Հայաստանում ՌԴ դեսպան. Յուրաքանչյուր ազգ ինքնորոշման իրավունք ունի

Մայիսի 07, 2014

Պետք է ելակետ ընտրել այն, որ յուրաքանչյուր ազգ ինքնորոշման իրավունք ունի: «Նոյան Տապան» թերթին տված հարցազրույցին հայտարարել է ՀՀ-ում Ռուսաստանի Դաշնության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Իվան Վոլինսկին՝ պատասխանելով հարցին, թե արդյոք Ղրիմը կարող է Ղաբաբաղի համար նախադեպ դառնալ:

«Գիտեք, այդ հարցին պատասխան տալն այնքան էլ հեշտ չէ: Երեւի թե հարկավոր է ելակետ ընտրել այն, որ յուրաքանչյուր ազգ ինքնորոշման իրավունք ունի: Հարցը, թե՛ կարող է արդյոք տվյալ ազգը ինքնորոշվել եւ անկախություն ստանալ, կոնկրետ պատմական հանգամանքներով է պայմանավորված: Ռուսաստանը, օրինակ, Ղրիմը ցանկացած գնով վերադարձնելուն չէր ձգտում», - նշել է դեսպանը: Վոլինկինի համոզմամբ, պարզապես ներկա պահին այնպիսի հանգամանքներին էին ստեղծվել, որ ռուսաբնակ Ղրիմը չէր կարող բենդերականներին, ֆաշիստական տարրերին ենթարկվել: «Մենք օգնության հասանք մեր ռուս եղբայրներին: Այնպես որ դժվար է կանխատեսել, թե ինչ կլինի եւ ինչպես: Այդուհանդերձ, նախադեպն արդեն կա», - հայտարարել է դեսպանը:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Ֆրանսուա Օլանդ. Կա միայն մեկ լուծում՝ Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը

Մայիսի 13, 2014

Կա միայն մեկ լուծում՝ Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը: Այս մասին, այսօր՝ մայիսի 13-ին, Երեւանում, Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանի հետ համատեղ ասուլիսի ժամանակ հայտարարեց Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանդը:

Մեկնաբանելով Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի ելույթը ապրիլի 24-ի նախօրեին, Օլանդը նշել է, որ ինքն արդեն տվել է իր գնահատականը: «Միշտ ցանկանում եմ տեսնել դրականը, բայց կա միայն մեկ լուծում՝ ցեղասպանության ճանաչումը», - հայտարարել է Օլանդը:

Թուրքիայի պատմության մեջ առաջին անգամ վարչապետը ապրիլի 24-ից առաջ ցավակցություն է հայտնել 1915-ի զոհվածներին, սակայն իր հայտարարության տեքստում կրկին չի հեռացել պաշտոնական ժխտողական թեզից:

Իր հերթին, Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Վիգեն Սարգսյանը Էրդողանի հայտարարությունն անվանեց «Հայոց ցեղասպանության ժխտման եւ փաստերի կոծկման հերթական, էլ ավելի կատարելագործված արտահայտություն»: Նա հիշեցրեց ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի ուղերձը, որտեղ նշվում է, որ «միայն ճանաչումն ու դատապարտումը կարող են կանխել նման հանցագործությունների կրկնությունը»:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Քրդերը դերակատարում են ունեցել Հայոց ցեղասպանության մեջ եւ պետք է առերեսվեն. քուրդ գործիչ

Մայիսի 22, 2014

Քուրդ հայտնի գործիչ, փակված քրդական «Ժողովրդավարություն» կուսակցության նախկին առաջնորդ Հաթիփ Դիջլեն նշել է, թե թուրքերից բացի քրդերը եւս պետք է առերեսվեն իրենց պատմության հետ, որում մուր լեզեր կան:

Թուրքական Radikal պարբերականի փոխանցմամբ՝ Դիարբեքրի բանտում գտնվող Հաթիփ Դիջլեն հարցազրույցի ժամանակ խոսելով քրդական հարցի կարգավորման նախաձեռնությունից, անդրադարձել է նաեւ Հայոց ցեղասպանության խնդրին:

«Ինչպես ամեն ժողովուրդի մոտ, քրդերի մոտ էլ պատմության մեջ մուր լեզեր կան եւ քրդերը եւս պետք է առերեսվեն սեփական պատմության հետ: Մենք, քուրդ քաղաքական գործիչներս եւ մտավորականներս, չպետք է քաշվենք պատմության հետ առերեսվելուց: Օրինակ, Հաքքարիի մոտակայքում քուրդ ցեղապետների կողմից ասորիների դեմ իրականացված կոտորածը քրդերի պատմության սեւ կողմերից է:

Հայոց ցեղասպանության ժամանակ էլ որոշ քրդեր մասնակցել են պետության կազմակերպած կոտորածներին եւ տիրացել հեռացած հայերի ունեցվածքին: Այդ մասին լսել ենք մեր պապերից: Նրանց սուգը նաեւ մեր սուգն է», - ասել է Հաթիփ Դիջլեն:

Երկարամյա հերթումներից հետո ԱՄՆ-ում գործող հրեական կազմակերպության ղեկավարը վերջապես ճանաչել է Հայոց ցեղասպանության փաստը

Մայիսի 25, 2014

Հակագրաբարոյական լիգայի Միացյալ Նահանգներում գործող գրասենյակի տնօրեն Էլբրախ Ֆոքսմանը, ով երկար տարիներ խուսափողական դիրքորոշում էր դրսևորում Հայոց ցեղասպանության փաստի նկատմամբ,

հրապարակայնորեն խոստովանել է, որ հայ ժողովրդի հանդեպ Թուրքիայում կազմակերպված սպանող ցեղասպանություն է եղել: «Ասպարեզի» հաղորդմամբ, տեղի ունեցածը շուրջ յոթ տարի տեսած քարոզարշավի արդյունք է, որի ընթացքում հայկական եւ հրեական համայնքների բազմաթիվ ներկայացուցիչներ, ինչպես նաեւ իրավապաշտպաններ եւ պաշտոնյաներ պահանջել են, որ Հակազրպարտչական լիգան ճանաչի պատմական ճշմարտությունը:

Ելույթ ունենալով Սաֆֆուլի համալսարանի իրավաբանական դպրոցի շրջանավարտների դիպլոմների հանձնման արարողությանը, հրեական կազմակերպության ղեկավարը, մասնավորապես, հայտարարել է. «Եթե 1915թ.-ին, երբ Հայոց ցեղասպանությունն էր իրագործվում, գտնվեին խիզախ մարդիկ, եթե միջազգային միջամտություն լիներ, երբ զանգվածային սպանություններ էին իրագործվում Կամբոջայում, Բոսնիայում եւ ցեղասպանություն՝ Ռուանդայում, միլիոնավոր անմեղ մարդկանց կյանք կփրկվեր»:

Ֆոքսմանի հիշյալ հայտարարությունը տրամադծորեն տարբերվում է Հակազրպարտչական լիգայի 2007թ.-ին հնչեցված հայտարարությունից, որտեղ ասվում էր, որ թուրքական կառավարության գործողություններն ընդամենը «ցեղասպանության հավասարազոր հետեւանքներն» են բերել: Այդ օրվակից ի վեր իրավապաշտպանները կազմակերպությանը ցեղասպանության միանշանակ ճանաչման եւ ԱՄՆ Կոնգրեսում համապատասխան բանաձեւի ընդունման դեմ հօգուտ Թուրքիայի կառավարության կիրառվող լոբբինգի դադարեցման են մղել:

Հիշյալ առիթով Ամերիկայի Հայ Դատի գրասենյակի Մասսաչուսեթսի բաժնի ղեկավար Հերման Պուրուտյանը նշել է, որ Էյբրախ Ֆոքսմանի՝ հայկական սպանդի՝ առանց որեւէ բնութագրիչների «ցեղասպանություն» որակումը դրական փոփոխություն է ներկայացնում: «Հուսով եմք, որ Ֆոքսմանի հայտարարությունը ոչ միայն նրա անձնական, այլ նաեւ՝ Հակազրպարտչական լիգայի պաշտոնական դիրքորոշումն է արտահայտում: Լիգան իր պաշտոնական կայքում միանշանակ հայտարարությամբ հանդես գալով եւ ԱՄՆ Կոնգրեսին ներկայացված բանաձեւի նախագծի ընդունման նպատակով գործադրվող ջանքերին միանալու ճանապարհով պետք է հավաստի դա», - նշել է Հերման Պուրուտյանը:

Ֆոքսմանի հայտարարությունը հրեական կազմակերպությունների կողմից Հայոց ցեղասպանության

ճանաչման օգտին գործադրվող հարաճուն աջացությունն է արտացոլում: Բացի այդ, Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը քննարկվել է նաեւ Բարդայի Կենսետի մայիսի 13-ի հերթական նիստի ընթացքում: Ջախ կողմնորոշմամբ «Մերեց» կուսակցության՝ մինչեւ հաջորդ տարի՝ ցեղասպանության 100-ամյակը պատմական փաստը ճանաչելու առաջարկությունը հավանության է արժանացել երկրի քաղաքական ողջ ներկայակնի, այդ թվում նաեւ՝ իշխող, աջ կողմնորոշում ունեցող կոալիցիայի կողմից:

Լուրեր Հայաստանից - NEWS.am

Սոհեր

Մեր Անցած Ճամփան

Թ. Ղարախանյան Սիրակցի

Գարնան շունչը Փետրվարի վերջի օրերին «Ղալն Բեշիլ» տերտերի դալի բլուրի փեշերից հալում էր ձյունները եւ պղնձյա հողի գույնը երեւում եւ նկատելի էր որ ամեն նոր օր ճերմակ ձյունի վարագույրը նկատելի չափով վերել էր քաշվում եւ արդեն մոտենում էր պարսկական «ՆՈ-ՌՈՒՉ»-ին՝ նոր տարիին: Աշակերտները այս օրերին նմանվում էին թովռան գարնան ուլիկների եւ անդադար դուրս ու ներս ցատկոտում եւ իրենց դասերից նոր սովորած նախադասությունները բարձր ձայնով գոց ասում՝ կարծես ուրախանում էին որ մի նոր բան են գտել իրար ասելու եւ ուրախանալու... այս տեսարանը ինձ հիշեցնում էր, Մասեղ Սուլայմանում, Չավեն անունով, իմ փոքր տարիների համագյուղացի խաղ-ընկերոջս, որ Մասեղ Սուլայմանում ամառային բաց երկնքի տակ քնելիս, երբ պալլան աստղերով լի երկնքի տակ դրսում էին քնում եւ ինքը հիանում էր այսքան գիշերային գեղեցկությունից եւ հուզմունքով լցվում եւ այդ րոպեին որեւէ մի հմայիչ պոեզիա չէր հիշում բացի իր դասագրքից գոց արած մի խրատական տող եւ իր ասելով՝ «Կարծանքով ասողերին ի թամաշա անում ու հեջ ասումիցեղ ասում...» **«ԹԱՎԱՆԵՐ ԲՈՎԱՐ... ՀԱՐ ԲԵ ԴԱՆԵՐ ԲՈՎԱՐ, ՉԵՂԱՆԵՍԿ ԴԵՆ Է ՓԻՐ Բ ՕՌՆԱՐ ԲՈՎԱՐ»:**

... ինչ քաղցր եւ հուզիչ հիշողություն... Հենց այս հիշելով որոշեցի մի նորություն մտցնել այս սերնդի մտքում եւ իրենց պարսկերեն հայրենասիրական երգ սովորեցնել եւ այդ խմբերգը պիտի լրիվ աշակերտությունը խմբովի երգեր... մտածեցի հայրենասիրական «ԷՅ ԻՐԱՆ» երգի մասին եւ ուրախացա որ լրիվ բառերը դեռ հիշում էի... ուրեմն որոշեցի թվաբանության դասի օրերին, դասարանի վերջում խմբերգը սովորեցնեմ:

Հավանաբար միայն այս նախկին հայկական գյուղում մի հայ զինվորի միջոցով հնչի խմբերգի մեղեդի՝ ինչպես հայ գյուղացին է երգել է «Ամսի տակից ջուր է գալիս կամ Համբարձում եայա» այսպես գոնե հայաթափ հայկական գյուղի ննջեցյալները լսեն...

Աղբյուր գյուղում, առաջին անգամվա համար, աշակերտությունը, խմբային երգ էի սովորեցրել եւ նկատում էի որ ինչքան սիրով ու հրճվանքով էին ջանանում անգիր անել եւ իրարու հետ փորձեր էին կատարում... Խմբային երգը պարսկական հայտնի հայրենասիրական երգն էր՝ «Ե Բուսն Ե Կարգ Է փոր գոհար»։ Նույն ժամանակ մտքովս անցավ պարսկական նոր տարվան գալստյան օրերին... առիթից օգտվեմ եւ պարսկական օրացույցի համաձայն Մարտ 21-ին պարսկական ավանդական տոնակատարություն դասավորեմ... մտածեցի... բայց որտեղ է ինչպես:

... Հիշեցի մեր ՀԱՄԲԱՐԶՄԱՆ տոնակատարությունը հենց մեր Սիրաք գյուղում:

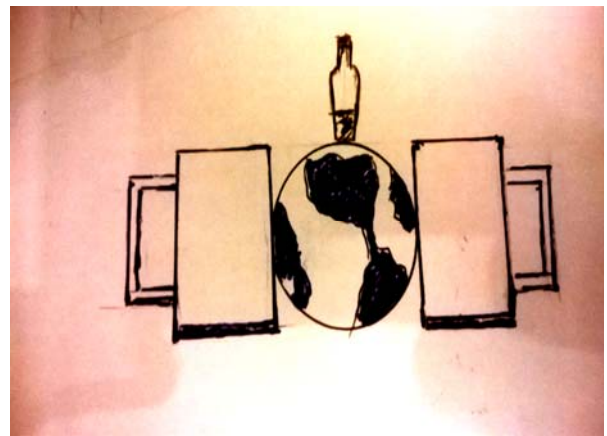
--Հիշեցի մանկությանս գյուղի այն երազային վառվռում ու պապողուն ուկյա օրերը թե ինչպես եւ որտեղից էլ եղել էր ամեն ընտանիք անխնա պիտի լռեցների փեշին բնության գրկում տոներ համբարձման տոներ: Ուրբեր ձի, ջորի ունեին կարծես ներկայիս ժամանակի վերջին մոդել մեքենա ունեին, ուրբեր էլ անասուն չունեին անխախտ հախորդ օրը մոտակա գյուղերից կամ ձի կամ

ջրի էին վարձում կամ որեւէ անասուն պարտք էին անում եւ համբարձման նախորդ գիշերը ամեն մի գյուղացու բակից գանգ ու զրնգոցների ձայներ էր լսվում եւ փոքր ու մեծ չարանճի տղայ - աղջիկները հենց նախ-համբարձման գիշերին էր որ մինչ ուշ գիշեր խաղում ու վազվզում, գուցե եւ սիրային ճատիկ համբույրներ թոցնում եւ համբարձման տոնակատարությունը մի օր առաջ սկսում:

Համբարձման արշալույսին փոքր ու մեծ գույնզգույն հագուստներ հագած խինդ ու ծիծաղներով, ուտելիքները եւ բեռները բարձած էշերին, նոր հարսները ձիերին նստած, ընտանիք առ ընտանիք, շարան-շարան մի հսկա հրճվանքի կարավան էր դառնում ու քշում էին դեպի լեռների փեշին մի ծառոտ աղբյուրի եւ ծառների շուրջ ամեն մի ընտանիք իր տեղը գտնում, գորգը փռում, կրակներ վառում եւ կարմրած ամուսիններ փոխանցում մանդակների մեջ, սմախարները աղբյուրի ջրով լցնում, կերակուրների դազանները կրակին մօտեցնում եւ մի ամբողջ գյուղ ուրախությամբ սկսում քեֆը: Զախ ու աշից վզվզոց ու ճվճվոց ու բողբոջ բխած ճիւղ ու հրճվանքի ձայնները դողացնում էին լեռնաշխարհը, թվում էր թե լրիվ երկրազուհե էր կատարում համբարձման տոնը: Տոն էր, սար ու ձոր ուրախության ու ծիծաղներով լցված՝ երկինք բարձրացնում դարից եկած այս ավանդական տոնին եւ թվում էր թե, ամեն մարդ իրեն օրվա հերոս էր զգում: Այս պատկերները հիշելով, երեսակայում էի որ հենց նույն տոնին հենց այս Աղբյուրի գյուղի հայ գյուղացին հենց նույն օրվա տոնին այս գյուղում եւ հենց այս բլուրի փեշին Տերտերի Ղալի աղբյուրի շուրջ Համբարձում է տոնել, երգել, պարել, ճառ խոսել, երազելով իրեն տեսնել իր կարոտած հայրենիքի գրկում եւ այդ երազի իրականացման կենսացն է խմել եւ այս սար ու ձորերը թնդացրել հայ գյուղացու սագով ու դիդուրով եւ Համբարձման երգերով:

Այս հիշողության պատկերներից մտքումս մի տօնական գաղափար ծագեց՝ «Աե... Աղբյուրի գյուղի հայրենադարձ հայ գյուղացու հիշատակին, նման մի տօնի սկիզբ դրվի այս Հայաստանի Աղբյուրի գյուղի պարսիկ գյուղացիների համար»: Մտածելով պարսկական Նոր Տարվա “ՆՌ-ՌՌԴԶԻ” տոնի մասին որ անչափ նման է մեր համբարձման տոնին, իհարկե մերը կրոնական է, բայց պարսկականը՝ ազգային ավանդույթ, ուստի որոշեցի ի հարգանք մեր հայ գյուղացի հայրենադարձ մարդկանց հիշատակի, մտքիս մեջ պատկերացրած Պարսկական Նոր Տարվա տոնին, սագ դիդուր, փլավի, դանդ ու չայի ծախսը անձամբ վճարել եւ պարսկական նոր տարվա տասներեքերորդ օրը բոլոր աշակերտությանը իրենց ծնողներով, սագ ու դիդուր գնանք դեպի բլուրի վրայի Տերտերի Ղալա աղբյուրը եւ տոնենք պարսկական Նոր Տարվա տասներեքերորդ օր «սիզդահ-բե-դար» պարսկական ավանդական տոնը եւ հույսով որ սովորույթ կը դառնար պարսկական գյուղացու համար: Այնպես Ծրագրեցի որ այդ օրվա սկզբին Աղբյուրի գյուղի դպիսի դուռը մի քիչ սագ ու դիդուր սկսենք հատկապես կանանց եւ աղջիկների համար խնջույքի տրամադրություն ստեղծել, մինչեւ եկողները հավաքվեն եւ պար ու զվարճանքով գյուղի մեծ պապ-մամերին էլ խրախճանք տեսնելու առիթ տանք եւ ջահել մեծամասնությունով Տերտերի Ղալա աղբյուր բարձրանանք: Նախապես, մինչեւ այդ տոն օրվա հասնելը, աշակերտությանը մի փոքր տեղեկություն տվեցի նախ *սիզդահ-բե-դար* օրվա մշակութային նշանակության եւ հոգեկան մեկնաբանության մասին եւ խնդրեցի իրենց տներում խոսեն այս մասի: Այդքան գիտեմ որ այդ օրվանից ամեն մարդու խոսք ու զրույցը հենց այդ օրվա ծրագրի եւ ուրախության մասին էր հատկապես, որ իրար ասում էին, որ գինվոր Ղարախանյանը սագ ու դիդուր է բերելու, փլավ մլավ ենք ուտուր եւ այլն...

... Այդ օրը հասավ, մեծ ուրախություն էր տիրում, ով ինչ վառվուռ զգեստ ուներ հագել էր, կարծես լրիվ գյուղը ոտքից գլուխ զարդարվել ու մի անտեսանելի հրճվանք էր ապրում. Հավանաբար միայն իմ արտում էր մի ծածուկ տխրություն տիրում. ինձ թվում էր թե Աղբյուրի գյուղի հայ գյուղացիներն էին համբարձում կատարում, հուզված անդադար կապույտ երկնքին էի նայում: Հուզմունքս կուլ տվի եւ նշան արի սագ ու դիդուր որպեսզի քայլեն դեպի տոնական վայր «Տերտերի Ղալա» աղբյուր. ...

Երկու քարի արանքում...

Վահեկ Բաղդասարյան

Թամար Փանոսյան Շայերեն-պարսկերեն առածանի

زبانزدهای ارمنی-فارسی
تالیف تامار پانوسیان

131- Աղոթքն իր տեղն ունի, թուրն իր տեղը:

هر سخنی جا و مکانی دارد.

132- Այսօրվա մի կանխիկը վաղվա երկու ապառիկից լավ է:

سیلی نقد به از حلوی نسیه.

133- Ամառվա փուշը, ձմեռվա նուշը:

بدون رنج گنج میسر نمی شود.

134- Ամեն բանի վերջն է գովելի:

شاهنامه آخرش خوش است.

135- Ամեն փայտ շերեփ չի լինի, ամեն սար՝ Մասիս:

هر گردی گردد نمی شود.

136- Աշխարհի շինողն ու քանդողը լեզուն է:

زبان سر سبز دهد به باد.

137- Աշխարհն աշխատավորինն է:

برو کار میکنی مگو چیست کار که سرمایه جاودانی است کار.

138- Աչքի տեսածը հաստատ է, քան ականջի լսածը:

شنیدن کی بود مانند دیدن?

139- Ասա ո՞վ է ընկերդ, ասեմ ո՞վ ես դու:

بگو دوست کیست تا بگویم تو کیستی.

140- Արտը խախուտ, մահանա կարկուտ:

رقصیدن بلد نیست می گوید زمین کج است.

رئيس جمهور ارمنستان از رئيس جمهور تركيه براي سفر به ارمنستان در سال ۲۰۱۵ دعوت كرد

27/05/2014

دعوت رسمي رئيس جمهور ارمنستان از رئيس جمهور تركيه براي سفر به ارمنستان در سالگرد ۱۰۰-امين سالگرد قتل عام ارمنيان امروز در جلسه گروه هماهنگي مراسم ۱۰۰-امين سالگرد قتل عام ارمنيان رئيس جمهور ارمنستان ضمن سخناني اعلام كرد اگر دولت مردان تركيه به حقيقت علاقه مند هستند بايد در ۲۴ آوريل سال آينده به ارمنستان آمده و در كنار ملت ارمني باشند. فكر نميكنم بعد از آن آنها در باره مراجعه به بايگاني اسرار داشته باشند . با استفاده از اين فرصت به صورت رسمي از رئيس جمهور تركيه دعوت ميكنم كه در ۲۴ آوريل ۲۰۱۵ به ارمنستان سفر كند و با واقعيّت تاريخي قتل عام ارمنيان روبرو شود .

وي با اشاره به اينكه دولت مردان آنكارا همچنان به تشكيل گروه تاريخ دانان و باز كردن بايگاني هاي تاريخي اصرار ميورزند گفت -قبل از هر چيز مشخص است كه كليّه تايجاني ها ارمنستان به روي پژوهشگران باز است و براي آنها كه بحث عامي و تخصصي قتل عام ارمنيان مهم است درهاي كليّه موسسات و موزه هاي ارمنستان باز است . و كليّه منابع آنها در دسترس ميباشد . ولي كل واقعيّت در اين است كه براي رودرو شدن با واقعيّات قتل عام ارمنيان نيازي به كاوشهاي تاريخي نيست . كافي است وارد منزل هر ارمني شويد تا تمام واقعيّت تاريخي را ببينيد . كافي است در روز ۲۴ آوريل به تيسيرناكابرّت بيايد تا بدانيد اين روز براي هر ارمني چه نشان و معنای دارد . كافي است در هر كجای جهان از ازامنه ساكن دياسپورا سوال كنيد كه خاندان شما چگونه به اينجا آمده اند .

رئيس جمهور ارمنستان با توجه به سخنان امسال رجب طيب اردوغان نخست وزير تركيه گفت -دولت مردان تركيه با توجه به وجود مدارك مستدل در اين زمينه مجبور به انجام اقداماتي ميشوند كه بي سابقه ميباشد . ولي متاسفانه در اساس ادامه رفتار انكاري حكومت تركيه در ۱۰۰ سال اخير ميباشد . اين رفتار تكرار تر معروف تركيه ميباشد و سعي در لوّث كردن واقعيّت موجود ميباشد . و با برابر كردن عاملين اين جنايات با قربانيان سعي ميكنند باز اين جنايات را از شانه هاي خود پايين آورند . تنها راه سبك كردن بار اين جنايات از طرف دولتمردان تركيه به رسميت شناختن آن ميباشد . با گامهاي نيمه به نتيجه اي كامل نميرسند . همزمان ريس جمهور ارمنستان اشاره كرد كه با وجود متمم اين مسايل نسبت به ملت تركيه دشمني وجود ندارد . حتي سعي ميشود شرايطي به وجود آيد كه بين اين دو ملت روابط برقرار شود و ملتهاي ارمني و تركيه بتوانند راه هاي مسالمت و آشتي با هم را پيدا كنند .

سرژ سرگيسيان گفت سال آينده براي مراسم ۲۴ آوريل قصد دارد تعدادي از روساي كشورها را به ارمنستان دعوت كند.

انتقاد از دولت باكو

انتقاد مجدد سفير آمريكا در آذربايجان از حكومت اين کشور

30/05/2014

به گزارش هاكين آز -سفير آمريكا در جمهوري آذربايجان حكومت آذربايجان را به خاطر احكام دادگاهي صادره براي آتار محمد لي و بشير سايمان لي بنيانگذار و مدير اجراي (موسسه نظارت بر انتخابات و بررسي دمكراسي) و همكار آنها النور محمداف مورد انتقاد قرار داده . در بينايه منتشره توسط سفارت آمريكا در باكو آمده -اين دستگيري ها فشارهاي جدي بررشد دمكراسي در آذربايجان وارد ميكنند . با توجه به اينكه ما همكاران اصلي آذربايجان ميباشيم معتقديم براي ثبات و رشد كشور مهمترين شرط جامعه مدني آزاد ميباشد . لازم به ذكر است دادگاه جرايم سنگين باكو در تاريخ ۲۷ مي آتار محمد لي را به ۵.۵ سال و بشير سليمان لي را به ۳.۵ سال حبس والنور محمداف را به ۳.۵ سال حبس تازيري محكوم كرد. آنها متهم به سواستفاده مالي ، فرار از ماليات و سواستفاده از مقام شده اند . لازم به ذكر است چند روز پيش نيز سفير مورنينگستار دولتمردان باكو را به باد انتقاد گرفته بود و گفته بود خطر تكرار حوادث اوكرين وجود دارد كه پس از آن وي به وزارت خارجه باكو احضار شده بود .

درگيري هاي دسته جمعي در گرجستان

29/05/2014

درگيري دسته جمعي بين آذري تباران ساكن گرجستان و گرجي ها به گزارش خبرگزاريهاي گرجستان ديشب در منطقه گارداياني گرجستان بين جوانان آذري و گرجي درگيريهاي جمعي رخ داده . به گفته رهبر حزب حركت اتحاد ملي رامين پايرامف اين درگيري كه با حمله ۱۵ نفر از فعالين حزب حاكم گرجستان به ۴ فعال اين حزب در يك قهوه خانه آغاز شده و سپس گسترش يافته و در آن حداقل ۲۰۰ نفر شركت داشته اند.

اين درگيري پس از مداخله پليس و نيروهاي پليس به منظور متفرق كردن طرفين مجبور به شليك هوايي شده اند . طرفين تاكيد كرده اند كه اين درگيريها جنبه قومي نداشته و پس زمينه سياسي دارد . و علت اصلي آن انتخابات محلي ۱۵ جون در گرجستان ميباشد

محوطه‌های تاریخی ارزشمند ترکیه در آستانه نابودی

03/06/2014

ده‌ها محوطه تاریخی ارزشمند ترکیه به دلیل عدم حفاظت نفس‌های آخر خود را می‌کشند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، درحالی‌که به لطف رشد چشمگیر گردشگران ترکیه در سال‌های اخیر، درآمدهای این کشور رشد چشمگیری یافته، اما محوطه‌های تاریخی ارزشمند این کشور در آستانه نابودی کامل قرار دارند. به گزارش هریتیج‌کی، بیشتر این محوطه‌های تاریخی در منطقه آناتولی قرار دارند که از آن جمله می‌توان به محوطه تاریخی «کایانو» که بر فراز تپه‌ای به همین نام واقع شده اشاره کرد. این محوطه تاریخی آثار ارزشمندی از چند دوره تاریخی را در خود جای داده که می‌توان به خانه‌های خلق شده در صخره‌ها برجای مانده از عصر سنگ و همچنین آثاری از عصر آهن، تمدن روم باستان و امپراطوری عثمانی اشاره کرد. کایانو که از نظر ارزش تاریخی از محوطه‌های تاریخی درجه یک ترکیه محسوب می‌شود، به دلیل واقع شدن در یک منطقه دورافتاده از سال‌ها قبل بدون حفاظت به حال خود رها شده و طبق اعلام مسئولان دولتی تنها برای حفاظت از آن سالانه به یک و نیم میلیون لیر احتیاج است. همچنین قرار بود در مجاورت کایانو یک موزه و مجتمع گردشگری نیز احداث شود، اما حالا نه تنها هیچ خبری از ساخت آن‌ها نیست، بلکه کایانو و چند محوطه تاریخی دیگر در آستانه نابودی کامل بوده و به منبع درآمد قاچاقچیان آثار تاریخی تبدیل شده‌اند.

۵۰ پرواز در هفته بین ایران و ارمنستان برقرار خواهد شد

تهران - ایرنا - مدیر کل دفتر حقوقی و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشوری از امضای یادداشت تفاهم همکاری حمل و نقل هوایی بین ایران و ارمنستان خبر داد و گفت: با امضای این یادداشت تفاهم پروازهای بین دو کشور ۱۷ برابر افزایش می‌یابد.

به گزارش ایرنا از روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری، محمد سعید شرفی

اظهار داشت: در یادداشت تفاهم مذکور، که فی مابین سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران و وزارت اقتصاد جمهوری ارمنستان به امضا رسید، پروازهای بین دو کشور از سه پرواز به ۵۰ پرواز در هفته افزایش خواهد یافت. وی با اشاره به حذف هرگونه محدودیت در تعداد پروازها، مسیرها و شرکت‌های هواپیمایی دو کشور افزود: امکان ایجاد فضای رقابتی برای شرکت‌های هواپیمایی طرفین، ارتقا سطح خدمات و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل هوایی به منظور گسترش تعاملات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی بین دو کشور از مهمترین آثار امضای این یادداشت تفاهم، به شمار می‌رود.

شهردار منطقه ۱۴

آرامستان ارمنیان به فرهنگسرای دیپلماسی عمومی تبدیل می‌شود

تهران بزرگ - ایرنا - شهردار منطقه ۱۴ با اشاره به اینکه آرامستان ارمنیان به فرهنگسرای دیپلماسی عمومی تبدیل می‌شود، گفت: ایده اصلی طرح تعیین شده و از سال آینده احیای این مکان تاریخی آغاز شود.

به گزارش ایرنا به نقل از روابط عمومی شهرداری، توجرح فرهادی اظهار داشت: آرامستان ارمنیان در ضلع شمال خیابان پاسدار گمنام در منطقه ۱۴ واقع شده که از فضاهای بزرگ و شاخص منطقه است. از این رو درصددیم این مکان را احیا و ساماندهی کنیم.

وی با اشاره به اینکه برخی از کشته‌های جنگ جهانی دوم در این گورستان تدفین شده‌اند، افزود: آرامستان ارمنیان مکانی بسیار تاریخی و خاص است و آثار هنری خوبی در آن به چشم می‌خورد که سال‌ها از چشم گردشگران دور مانده است.

فرهادی با اشاره به اینکه این آرامستان چندین سال است که بلاتکلیف رها شده، گفت: این مکان مباحث معماری، ایدئولوژیکی، اعتقادی ویژه‌ای دارد و با سلاقی و ایده‌هایی خاص سنگ‌های بسیار ویژه بر روی قبرها کار گذاشته شده است.

وی گفت: احیای آرامستان ارمنیان از طرح‌های قدیمی منطقه بوده که به دلیل مباحث بین‌المللی کار با کندی پیش رفته است.

وی افزود: هم‌اکنون مطالعات طرح بازسازی و احیای این محل در حال انجام است و در آینده نزدیک این محل به عنوان مکانی گردشگری در اختیار گردشگران قرار می‌گیرد.

شهردار منطقه ۱۴ با بیان اینکه مطالعات فاز صفر این طرح توسط دانشگاه تربیت مدرس انجام می‌شود، اظهار امیدواری کرد: در شش ماهه نخست امسال مطالعات فاز صفر به پایان برسد و با بررسی جوانب کار، وارد فاز طراحی شویم.

وی بیان داشت: ایده اصلی طرح تا پایان سال تعیین شده و اجرای عملیات احیای

آرامستان از سال ۹۴ آغاز شود.

فرهادی اظهار داشت: این آرامستان در حقیقت همان قبرستان قدیمی ارمنیان است که مقابر و گورهای مربوط به مسیحیان ارمنی در آن جای دارد، این آرامستان در سال ۱۳۱۵ به صورت گورستان تاسیس شده و سال هاست که در این گورستان خاموش هیچ گونه تدفینی صورت نمی گیرد. وی افزود: در این آرامستان سنگ قبرهایی از ۱۵۰ سال پیش به جای مانده بطوریکه قبر روس ها و یونانی ها و نیز مقبره زیبای شاهزاده گرجی ارتودکس مذهب در مساحتی حدود ۸ هزار متر مربع، همچنین مقبره سرباز گمنام جنگ جهانی دوم با ستاره ای سرخ بر دل در این آرامستان جای دارد.

تجلیل از لئون میناسیان مورخ تاریخ چاپ در نمایشگاه کتاب تهران

تهران- ایرنا- مراسم تجلیل از لئون میناسیان مورخ تاریخ چاپ و محقق صاحب نام کشور در سالن خلیج فارس نمایشگاه بین المللی کتاب تهران برگزار شد. به گزارش خبرنگار حوزه کتاب و ادبیات ایرنا، مراسم تجلیل از میناسیان مورخ تاریخ چاپ و پژوهشگر بنام کشور با حضور ادوارد هارتونیان محقق و معید غلامی معاون خانه کتاب امروز (دوشنبه) در سالن خلیج فارس نمایشگاه بین المللی کتاب تهران برگزار شد.

در این مراسم هارتونیان با اشاره به انتشار بیش از ۱۰۰ عنوان کتاب به زبان های ارمنی، فارسی و انگلیسی از سوی میناسیان، گفت: وی روستا زاده ای از بخش فریدن اصفهان بود که همواره در طول عمرش ساده زیستی را رعایت کرد و موفق شد در طول حیات خود تحقیقات و خدمات ارزنده ای به دانش آموزان، صنعت چاپ و موزه کلیسای وانک اصفهان ارائه کند.

وی ادامه داد: این تلاش های وی در کنار سایر فعالیت هایش در زمینه شعر و ادب، نقاشی و جمع آوری مجموعه های مختلف هنری، از وی شخصیتی جامع

الاطراف ساخت.

وی همچنین سفرهای متعددی به کشورهای مختلف اروپایی، آمریکایی و هندوستان داشت که شرح هر کدام از این سفرها را به صورت سفرنامه درآورده است. هارتونیان خاطرنشان کرد: با تلاش های گسترده میناسیان، آثار موجود در کلیسای وانک به موزه این کلیسا منتقل شد و وی تحقیقات بسیاری درباره خطاطی ارمنیان و چاپخانه های اصفهان به خصوص جلفا انجام داده است. در ادامه این مراسم، معاون خانه کتاب درباره فعالیت های لئون میناسیان گفت: در حوزه تاریخ چاپ، وی از نخستین کسانی است که در رابطه با تاریخ چاپ جلفا، کتاب و مقاله منتشر کرده است. میناسیان همچنین توانست چاپخانه جلفا را به ایرانیان معرفی کند.

اردوغان با جانشین اسقف اعظم ارمنیان ترکیه دیدار کرد

آنکارا- ایرنا - 'رجب طیب اردوغان' نخست وزیر ترکیه در ادامه اقدامات غیر منتظره در روند عادی سازی مناسبات با ارمنستان با 'آرام آتشیان' جانشین اسقف اعظم ارمنیان ترکیه و هیأتی از نخبگان ارمنی ترکیه دیدار و گفت و گو کرد.

به گزارش ایرنا، در این دیدار که در پشت درهای بسته در محل نهاد نخست وزیری ترکیه صورت گرفت، 'بلند آرنج' معاون نخست وزیر، 'احمد داود اوغلو' وزیر امور خارجه و 'ابراهیم کالین' مشاور عالی نخست وزیر ترکیه نیز حضور داشتند.

آرام آتشیان در پایان این دیدار به خبرنگاران گفت: از توسعه مناسبات ترکیه با ارمنستان حمایت می کند و تحقق این امر به فداکاری دو طرف نیاز دارد و باید خوشه زیتون صلحی که از سوی اردوغان به ارمنیان دراز شده به خوبی نگهداری شود و اجازه داده نشود که این خوشه خشک شود.

وی گفت: این اولین بار در طول تاریخ ترکیه است که یک نخست وزیر این کشور با هیأتی در سطح عالی از ارمنیان در ترکیه دیدار می کند.

رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه سه شنبه گذشته در یک اقدام بی سابقه و غیر منتظره از طرف کشورش به نوادگان ارمنیان کشته شده در سال ۱۹۱۵ میلادی موسوم به قتل عام ارمنیان در ۲۴ آوریل در زمان امپراتوری عثمانی، تسلیت گفت.

نخست وزیر ترکیه در نود و نهمین سالگرد حادثه ۱۹۱۵ میلادی دریانیه ای برای نخستین بار در تاریخ این کشور با اشاره به اینکه حوادث تلخ یاد شده موجب تأسف است، اضافه کرد نباید حوادث تاریخی منجر به بروز درگیریها در جهان امروز شود و باید با بهره گیری از ارزش های مشترک خود برای خود آینده بهتری بسازیم.

منبع: مجموعه اسناد تاریخی نژادکشی ارمنیان در امپراتوری عثمانی - ایروان ۱۹۹۱
گردآوری و ویرایش: پرفسور آکادمیسین م. گ. نرسیسیان
ترجمه: ادیک باغداساریان (ا. گرهانیک)

تلگراف شماره ۱۸۰۲ - گزارش سفیر کبیر روسیه در استامبول به سازونوف وزیر امور خارجه

۲۰ سپتامبر ۱۹۱۴

سرکنسول روسیه در ارزروم در تاریخ ۱۸ سپتامبر تلگرافی فرستاده است که بر پایه آن ترکیه در مرز روسیه دست به تحرک نظامی زده است. حکومت برای انجام کشتار ارمنیان میان مسلمانان اسلحه پخش می کند. با لغو کاپیتولاسیون، پیشبینی می شود که حتی پناه جوینان کنسولگری نیز به قتل برسند. گیرس

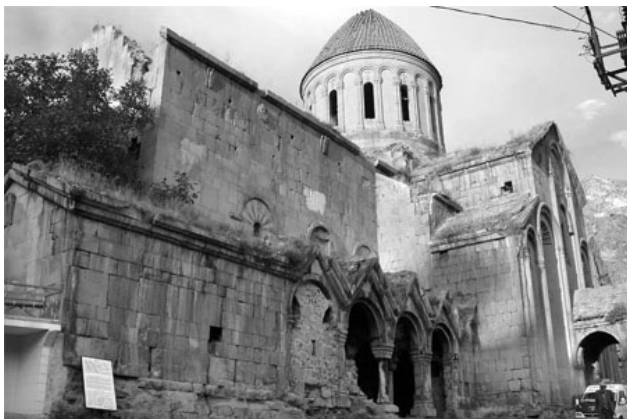

تلگراف سفیر روسیه در استامبول به سازونوف وزیر خارجه

تلگراف شماره ۱۵۶۴

تاریخ ۱۱ اکتبر ۱۹۱۴

معاون کنسول روسیه در بایزید گزارش می دهد که پخش سلاح میان اوباش و اراذل کماکان ادامه دارد. ارمنیان هراس زده از وحشت کشتار به سوی روسیه می گریزند آنان هر روز منتظر وقوع این فاجعه هستند - آکیمویچ. گیرس

Օշկանք (Օշկի), Սուրբ Զովհաննես Սկրտիչի տաճարը, X դ. (Էրզրում)

ادای احترام رئیس اتحادیه اروپا به قربانیان قتل عام ارمنیان

دیدیا بورکهارترن رئیس دوره ای اتحادیه اروپا ، رئیس فدراتیو سوئیس و وزیر امور خارجه سوئیس که در حال بازدید رسمی از ارمنستان بود ضمن حضور در بنای یادبود قتل عام ارمنیان ضمن نثار گل نسبت به قربانیان این حوادث ادای احترام کرد. وی همچنین در پارک این بنا حضور یافته و در آنجا درخت یادبود کاشت .

پس از آن وی به کاخ ریاست جمهوری ارمنستان رفته و در آنجا مورد استقبال رسمی قرار گرفت و مذاکراتی با مقامات رسمی ارمنستان داشت.

ماهنامه ارمنی - فارسی زبان

لویس

صاحب امتیاز ، مدیر مسئول و سردبیر

ادیک باغداساریان

نشانی نشریه: تهران صندوق پستی ۹۴۸۸-۱۵۸۷۵

پست الکترونیکی: louys_monthly@yahoo.com

نشانی اینترنت: www.louysonline.com

چاپ احسان - تهران خیابان انقلاب شماره ۱۱۴۸ کد پستی ۶۳۵۶۱-۱۳۱۵۷ تلفن ۶۶۴۹۵۷۶۱

۲۸ صفحه تک شماره ۵۰۰ تومان

اشتراک مجله: تک شماره ۵۰۰ تومان. ایران یک سال ۶۰۰۰ تومان خارج ۵۰ دلار

شماره حساب ۱۴۰۶۸۶۴۹۲ بانک تجارت شعبه مجیدیه سه راه آرامنه

- ♦ مقالات و دیدگاه های مندرج در ماهنامه «لویس» لزوماً بیانگر موضع مدیر مسئول و هیئت سردبیری نیست.
- ♦ مقالات ، عکس ها و مطالب رسیده باز گردانده نمی شود.
- ♦ نشریه در حکم و اصلاح مقاله ها مجاز است.
- ♦ استفاده از مطالب « ماهنامه لویس» با ذکر ماخذ آزاد است.

Լույս են տեսել

Էդիկ Բաղդասարյանի նոր գրքերը

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ-ը 10 ՀԱՏՈՐՈՎ
ՀԱՅ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ-ը 7 հատորով
Հայ-պարսիկ դարավոր բարեկամությունը –(Պարսկերեն)

دوستی دیرینه ایران و ارمنیان

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ-ը՝

تاریخ ارمنیان ایران – جلد اول و دوم (պարսկերեն) 2 ՀԱՏՈՐՈՎ

Աղվանք, Ադրբեջան, Ոճրագործություն եւ Ծավալապաշտություն

ارآن، آذربایجان، جنایت و توسعه طلبی (Պարսկերեն)

تاریخ ادبیات ارمنی در ۳ جلد (Պարսկերեն) 3 հատորով Հայ Գրականության Պատմություն

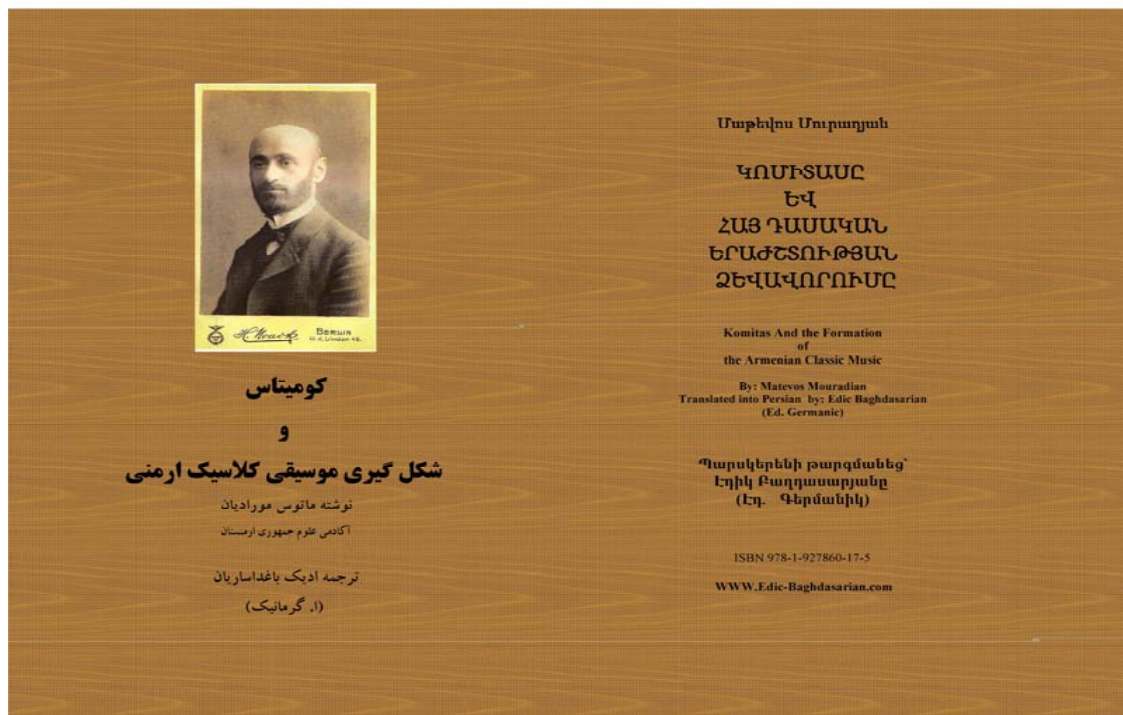
Հայկական հարցը, 2 հատորով (Հայերեն)

شاهنامه و منابع ارمنی (Պարսկերեն) Շահնամեն եւ հայկական աղբյուրները

مسئله ارمنی از دیرباز تا اکنون հայկական հարցը-հնագույն շրջանից մինչեւ մեր օրերը-երկու հատորով

Կոմիտասը եւ Հայ դասական երաժշտության ձեւավորումը (Պարսկերեն)

کومیتاس و شکل گیری موسیقی کلاسیک ارمنی

Պատվիրելու համար դիմել edbagh@yahoo.com

1-818-627-8643